

Xəzərdə balıqçı qayığı aşıb, bir nəfər ölüb

Xəzər dənizinin Xaçmaz sahilində balıqçı qayığı aşıb. APA-nın şimal bürosunun verdiyi məlumata görə, hadisə Nabran kəndi ərazisində qeydə alınıb. Balıq tutmaq məqsədilə suya girən balıqçı qayığı sahilən 150 metr aralıda aşıb. Qayıqda olan 4 nəfərdən 3-ü üzərək sudan çıxıb. Şabran rayon sakini, 1961-ci il təvəllüdlü Yusif Sultanov isə boğulub. Faktla bağlı araşdırmalar aparılır.

Nərgiz Paşayeva "Şərəf" ordeni ilə təltif edildi

Prezident İlham Əliyev N.A.Paşayevanın "Şərəf" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamla Azərbaycan Respublikasında elm və təhsilin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Nərgiz Arif qızı Paşayeva "Şərəf" ordeni ilə təltif edilir.

"Ekoloji terrora son!"

Şuşa-Laçın yolunun üzərində Azərbaycan bayraqları dalğalandırılıb

Şuşa-Laçın yolunun üzərində Azərbaycan bayraqları dalğalandırılıb. Trend-in müxbirinin məlumatına görə, bayraqlar aksiya iştirakçılarının şüarları ilə kran vasitəsilə yüksəkliyə qaldırılıb. Nümayişçilər "Yaşasın Azərbaycan!", "Ekoloji terrora son!" şüarları səsləndirilib. Qeyd edək ki, Azərbaycanın qeyri-hökumət təş-

kilatlarının (QHT) nümayəndələrinin Qarabağda Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti məsuliyyəti zonasında keçirilən etiraz aksiyası ikinci gündür ki, davam edir. Onlar Azərbaycanlı mütəxəssislərin Azərbaycan yataqlarının qanunsuz istismarı ilə bağlı monitorinq aparmaq üçün əraziyə buraxılmamasına etiraz edirlər.

№ 228 (5749), 2022-ci il

Qiyməti 40 qəpik

ŞƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

14 dekabr 2022-ci il (çərşənbə)

XİN rəhbərləri yaxın həftələrdə görüşəcək

Ceyhun Bayramov: "Ümid edirik ki, tərəfimizdən sülh məqsədilə atılan addımlar nəhayət ki, Ermənistan tərəfindən praktiki fəaliyyətlə cavablandırılacaqdır"

Yaxın həftələrdə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri arasında görüşün keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bu fikirləri Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov dekabrın 13-də Azərbaycan Respublikası, Türkiyə Respublikası və Türkmənistanın xarici işlər nazirlərinin iclasında söyləyib.

Nazir qeyd edib ki, Azərbaycan Ermənistanla bir-birinin suverenliyi, ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığının qarşılıqlı olaraq tanınması və hörmət edilməsi əsasında ikitərəfli münasibətlər qurmaq, münəfiqə səhifəsini qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq, normal qonşuluq münasibətləri ilə əvəz etmək niyyətində qətiyyətlidir.

Ərdoğan zamanı sirr saxlayır

"Suriyada quru əməliyyatının nə zaman və harada keçiriləcəyini açıqlamayacağıq"

Türkiyə Suriya ərazisində quru hərbi əməliyyatının nə zaman və harada həyata keçirəcəyini açıqlamaq niyyətində deyil. APA-nın İstanbul müxbiri xəbər verir ki, bu barədə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Avazaya səfəri öncəsi jurnalistlərə açıqlamasında bildirib.

O qeyd edib ki, terrorla mübarizə məsələləri Türkiyə və Rusiya arasında imzalanan Soçi memorandumu ilə müəyyən edilib və Türkiyə lideri məsələ ilə bağlı rusiyalı həmkarını telefon danışığı zamanı bir daha məlumatlandırıb.

Ərdoğan, həmçinin, əlavə edib ki, ölkəsi artan terror təhlükəsinə qarşı səssiz qalmayacaq və terrorla mübarizədə Rusiya tərəfindən yardım istəyib.

Düən Xarici İşlər Nazirliyində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Hikmət Hacıyevin və Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədovun iştirakı ilə Azərbaycanda akkreditə olmuş diplomatik korpusun nümayəndələri və hərbi attaşelər üçün brifinq keçirilib.

XİN-dən "Şərq"ə verilən xəbəyə görə, brifinq zamanı, Rusiya Federasiyası sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazilərində təbii sərvətlərin qeyri-qanuni istismarı, habelə ekoloji vəziyyətin pisləşməsi ilə bağlı ilkin monitorinq məqsədilə Azərbaycan Respublikası dövlət qurumları

nın nümayəndələrinin və mütəxəssislərin əraziyə girişinə maneçilik törədilməsi nəticəsində Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin və ekoloqların etirazı ilə bağlı yaranmış vəziyyət barədə iştirakçılara ətraflı məlumat verilib.

Aksiyaçılar Volkovu tələb edirlər

Beynəlxalq ictimaiyyət Şuşa-Xankəndi yolundakı dinc etiraz aksiyasını dəstəkləməlidir

Azərbaycanlı eko-faallar və QHT təmsilçilərinin Şuşa şəhərində - Laçın yolunda etiraz aksiyası davam edir. Ərazidə çadırlar quraraq aksiyanı gecə boyunca davam etdirən fəallar Rusiya sülhməramlı kontingentinin komandanı general-mayor Andrey Volkovun əraziyə gəlməsini və onlarla görüşməsinə tələb edirlər. Yaranmış gərginliyə, Laçın yolunun blokalanmasına baxmayaraq, rusiyalı general eko-faallarla görüşməməkdə hələ də ısrar edir.

(səh.3)

Savaş uzanacaq

Şərtlər sülhdən çox müharibənin mesajını verir

Ukrayna prezidenti müharibəni dayandırmaq üçün 10 kritik addımı nəzərdə tutan sülh formülünü təqdim edib.

Prezident ofisinin rəhbəri Andrey Yermak diplomatlara planı təşkil edən məqamlar barədə ətraflı məlumat verib. Vurğulayıb ki, Ukrayna bütün beynəlxalq görüşlərdə, dəyirmi masalarda sülh formülünü təbliğ edir.

Onun sözlərinə görə, Ukraynanın sülh formulu elə qurulub ki, müharibəyə son qoyulsun və təcavüzün təkrarlanması, ərazilərin ələ keçirilməsi, həmçinin nüvə, ərzaq şantajı və ətraf mühitə ziyan vurulması mümkünsüz olsun...

(səh.5)

Şəmkirdə 31 yaşlı qadın 3 aydır itkin düşüb

Şəmkirdə itkin düşən şəxs axtarılır.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin Gəncə regional qrupundan "Şərq"ə verilən məlumata görə, Şəmkir rayon sakini, 1991-ci il təvəllüdlü Aygül Hüseynova sentyabr ayının 23-də şəhər saatlarında yaşadığı evdən çıxaraq bir daha geri qayıtmayıb.

A. Hüseynovanın əlamətləri belədir: boyu 160 sm, ariq bədən quruluşudur, qara, uzun saçları var. Evdən çıxarkən onun əynində qara rəngli kofta, göy rəngli cins şalvar və olub.

Şəkilə görə güldüyünüz şəxsi tanıyanlardan və bəresində məlumatı olanlardan DİN-in "102 Zəng Mərkəzi" Xidmətinə, həmçinin 022-305-28-02 şəhər və (050) 341-05-58 mobil nömrəsinə zəng vuraraq məlumat vermələri xahiş olunur.

2 nəfər vəfat edib

64 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 64 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 60 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış şəxslərdən 2 nəfəri vəfat edib.

Azərbaycanda indiyədək ümumilikdə 824 943 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 814 584 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 9 989 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 370 nəfərdir.

Ölkədə son sutka ərzində 2 779, hazırkı dövrdə isə 7 398 046 test aparılıb.

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) ilə bağlı son vəziyyət	
Ünvan	30 qış
Ünvan	13.12.2022
Ünvan	824 943
Ünvan	814 584
Ünvan	370
Ünvan	7 398 046
Ünvan	9 989
Ünvan	2 779

"Rus sülhməramlıları etirazçılara müdaxilə edə bilməz"

Turan Rzayev: "Bu baş versə, Azərbaycan tərəfinin də müdaxilə edəcəyini yaxşı bilirlər"

(səh.3)

"Bu dəfə Şuşada silahsız vuruşuruq"

Qulu Ağsəs: "Xankəndidəki ermənilər artıq azərbaycanlıların ayaq səslərinə eşidir"

(səh.4)

"Azəri-Mərkəzi-Şərqi" platforması dənizə yola salındı

Prezident İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycanın potensialına dair böyük gözləntilər var

Prezident İlham Əliyev dekabrın 13-də Heydər Əliyev adına Bakı dərין özüllər zavodunda "Azəri-Mərkəzi-Şərqi" platformasının dayaq blokunun dənizə yola salınması mərasimində iştirak edib.

BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti Qəri Counz və Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) prezidenti Rövşən Nəcəf dövlət başçısına layihə üzrə görülmə işlər barədə məlumat veriblər, sonra videoçarx nümayiş olunub. Bildirilib ki, "Azəri-Mərkəzi-Şərqi" layihəsi üzrə yekun investisiya qərarı "Azəri-Çıraq-Günəşli" üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü Sazisinin 2049-cu ilə qədər uzadılmasından sonra AÇG tərəfdaşlarının ilk böyük investisiya qərarıdır. Dəyəri 6 milyard dollar olan layihəyə yeni dəniz platforması və gündəlik 100 min barelədək hasilat gücündə digər qurğular daxildir. Layihənin istismar müddəti ərzində, ümumilikdə, 300 milyon barelədək neft hasil olunacağı proqnozlaşdırılır. Bu layihə çərçivəsində dənizdə suyun dərinliyi təxminən 140 metr olan sahəsində, "Mərkəzi Azəri" və "Şərqi Azəri" platformalarının arasında 48 şaxtadan ibarət yeni hasilat, qazma və yaşayış platforması quraşdırılacaq. Layihəyə həmçinin yataqdaxili yeni sualtı boru kəmərləri də daxildir. Bu xətlər platformadan hasil ediləcək neft və qazın Səngəçal terminalına ötürülməsi üçün mövcud AÇG "Faza 2" sualtı ixrac kəmə-

lərinə qoşulacaq. "Azəri-Mərkəzi-Şərqi" platformasının dayaq blokunun çəkisi 16 min ton, hündürlüyü 153 metrdir. Bu qurğuya biri suvurma, biri neft ixracı, biri də qaz ixracı üçün nəzərdə tutulmuş üç dik boru daxildir. Dayaq bloku suyun 137 metr dərinliyində quraşdırılacaq.

Prezident İlham Əliyev bunun ən böyük nailiyyətlərdən biri olduğunu deyib. Dövlət başçısı bildirib ki, bir neçə gün əvvəl "Akademik Xosbəxt Yusifzadə" tankerini istismara verərkən, faktiki olaraq bütün gələcəyimizə, neft-qaz layihələrinə mühüm töhfə vermiş bu ərazinin, zavodun keçmişiyi ilə bağlı xatirələri də bölüşüb: "Çünki əgər o, 1970-1980-ci illərin sonunda yaradılmasaydı, hasilata başlamaq daha çox vaxt aparardı". Ölkə rəhbəri qeyd edib ki, Azərbaycanın potensialına dair böyük gözləntilər var: "Biz həmişə bilirdik bizim nə qədər ehtiyatımız var. Ümid edirəm ki, qazmaya başlayanda "Azəri-Çıraq-Günəşli"ndə olduğu kimi, bu yataq da böyüycək. Praktiki nəticələr ilkin proqnozdan ən azı iki dəfə artıq oldu. Bütün infrastrukturun, daşıma infrastrukturunun hazır olduğunu nəzərə alaraq, hesab edirəm ki, mümkün olduğu qədər çox hasil etmək üçün səy göstərmək baxımından, Azərbaycan xalqına və beynəlxalq tərəfdaşlarımıza xidmət göstərmək üçün bu, həqiqətən də tarixi fürsətdir".

İsmayıl

"Laçın yolu Rusiya sülhməramlı kontingenti tərəfindən bağlanıb"

Prezidentin köməkçisi: "Ruben Vardanyanın Azərbaycanın təbii sərvətlərini talan etməsinə imkan verilməyəcək"

Dünən Xarici İşlər Nazirliyində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Hikmət Hacıyevin və Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədovun iştirakı ilə Azərbaycanda akkreditə olmuş diplomatik korpusun nümayəndələri və hərbi attaşələr üçün brifinq keçirilib.

XİN-dən "Şərq"ə verilən xəbəərə görə, brifinq zamanı, Rusiya Federasiyası sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazilərində təbii sərvətlərin qeyri-qanuni istismarı, habelə ekoloji vəziyyətin pisləşməsi ilə bağlı ilkin monitoring məqsədilə Azərbaycan Respublikası dövlət qurumlarının nümayəndələrinin və mütəxəssislərin əraziyə girişinə maneçilik törədilməsi nəticəsində Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin və ekoloqların etirazı ilə bağlı yaranmış vəziyyət barədə iştirakçılara ətraflı məlumat verilib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Hikmət Hacıyev çıxışı zamanı vurğulayıb ki, Azərbaycanın sözügedən ərazilərində təbii sərvətlərin qeyri-qanuni istismarı dayanandırılmalı, bütün təbii sərvətlərin istismarı Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi əsasında həyata keçirilməlidir.

O deyib ki, bütün faydalı qazıntı yataqları, o cümlədən Qızılbulaq qızıl və Dəmirli mis-molibden yataqlarına yerində baxış, qanunsuz istismarın dayandırılması, müxtəlif istiqamətlər üzrə monitoring və inventarizasiyanın aparılması, əmlakın kadastr upotunun təşkilı, ətraf mühitə, yeraltı və yerüstü su mənbələrinə potensial zərərin və risklərin qiymətləndirilməsi və dəymiş zərərin nəticələrinin aradan qaldırılması məsələləri üzrə işçi qrup yaradılır.

Cari ilin 3 dekabr tarixindən etibarən Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti və "AzerGold" Qapalı Şəhmdar Cəmiyyətinin mütəxəssislərindən ibarət heyət Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan Respublikası ərazilərində faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarı, bundan irəli gələn ekoloji və digər töhrə fəsadları ilə bağlı sülhməramlı kontingentin komandanlığı ilə danışıqlar aparılır.

Əldə olunmuş razılığa uyğun olaraq, 10 dekabr tarixində faydalı qazıntıların qanunsuz istismar olunduğu bu iki əraziyə Azərbaycan nümayəndələrinin səfər etmək cəhdinə baxmayaraq, bu səfərə maneçilik törədilib.

H.Hacıyev bildirib ki, son iki gün ərzində Azərbaycan vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələrinin və ekolojiya fəalllarının Şuşa-Laçın yolunda həyata keçirdiyi etiraz aksiyası Azərbaycan ictimaiyyətinin haqlı narazılığının göstəricisidir və vətəndaş cəmiyyətinin bu mövqeyinə hörmətlə yanaşılmalıdır.

Ermenistan tərəfinin guya Laçın yolunun bağlanması, bölgədə humanitar fəlakət yaşanması, etnik təmizlənmə həyata keçirilməsi barədə iddiaları çıxış zamanı qətiyyətlə rədd olunub. O, Ermenistan tərəfindən Laçın-Xankəndi yolundan hərbi məqsədlər, minaların və talan olunan təbii sərvətlərin daşınması məqsədilə istifadə edilməsinin qarşısının alınmasının vacibliyini qeyd edib.

Ermenistanın sabiq rəhbərləri R.Köçaryan və S.Sarkisyanın işğal dövründə törətdikləri hərbi cinayətlərinə və qeyri-qanuni iqtisadi əməllərinə toxunan Prezidentin köməkçisi indi də kriminal iş adamı olan Ruben Vardanyanın Azərbaycanın təbii sərvətlərini talan etməsinə və ətraf mühitə ciddi ziyan vurmasına imkan verilməyəcəyini qeyd edib.

Bildirilib ki, Laçın yolu azərbaycanlı etirazçıları tərəfindən deyil, Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingenti tərəfindən bağlanıb. Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin talan edilmiş təbii sərvətlərin qanunsuz daşınmasının qarşısını almağa çalışdıqlarını, mülki təyinatlı digər nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti məsələlərinə qarışmadıqlarını deyib.

Ümumiyyətlə, Ermenistan hökumətinin Azərbaycan əraziləri daxilində baş verən hadisələrə verdiyi şərhlerini Ermenistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddialarının hələ də davam etdiyinə göstəricisi olduğunu diqqətə çatdırıb. Bununla yanaşı, belə bəyanatların Ermenistan baş nazirinin Praqa və Soçidə Azərbaycan ərazi bütövlüyü və suverenliyinə hörmət edilməsi üzrə bir daha qəbul etdiyi öhdəliklərə

zidd olduğu bildirilib.

Nazir müavini Elnur Məmmədov çıxışı zamanı Ermenistan tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin 30 illik işğalı dövründə ərazilərimizdə faydalı qazıntılar, əlvan və qara metallar, mineral sular, həmçinin digər şirir su resurslarının qanunsuz istismarı və qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyət barədə iştirakçılara məlumat verib. Bu cür qeyri-qanuni fəaliyyətə bir çox xarici şirkətlərin cəlb olunduğu, onların sırasında "Base Metals" ("Vallex Group"), "GeoProMining", "GoldStar" və digər şirkətlərin adları diqqətə çatdırılıb.

Ermenistan Respublikasının apardığı qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyətin beynəlxalq konvensiyaların tələblərini kobud şəkildə pozduğu və Ermenistan Respublikası üçün hüquqi məsuliyyət yaratdığı bildirilib. Nazir müavini bu çərçivədə, əlvan metalların qeyri-qanuni hasilatını aparan şirkətlərə qarşı görülmə hüquqi tədbirlər barədə məlumat verib.

Ermenistanın ekoloji terror siyasəti nəticəsində Azərbaycan ərazisindən keçən Araz çayına axan Oxçuçayda suyun tərkibindəki ağır metalların miqdarının dəfələrlə normadan artıq olduğu vurğulanıb. Ermenistanın işğal zamanı Sərsəng su anbarında su axımını demək olar ki bağlaması, anbardan kanala suyun yalnız qış aylarında daşqın yaratmaq, əraziləri ekoloji terrora məruz qoymaq məqsədilə buraxılması faktları diqqətə çatdırılıb.

Kəlbəcər rayonundakı Söyüdlü, Zəngilan rayonundakı Veynəli faydalı filiz yataqlarında Ermenistan tərəfindən qanunsuz olaraq qızıl çıxarıldığı, təbii sərvətlərimiz mənimşənildiyi, ətraf ərazilərin çirklənməyə məruz qoyulduğu barədə ətraflı məlumat verilib. Nazir müavini, ATƏT, BMT-nin İnkişaf Proqramı (UNDP), Ətraf Mühit Proqramı (UNEP), Avropa Şurası Parlament Assambleyası (PACE) tərəfindən qəbul olunmuş hesabatlarda və qətnamələrdə keçmiş işğal olunmuş ərazilərimizdə həyata keçirilmiş qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyət, təbii sərvətlərin qanunsuz istismarı faktlarının qeydə alındığını bildirib.

Sözügedən faktlar nəzərə alınaraq, sülhməramlı kontingentin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazilərində qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyətin dərhal dayandırılmasının vacib olduğu diqqətə çatdırılıb.

XİN rəhbərləri yaxın həftələrdə görüşəcək

Ceyhun Bayramov: "Ümid edirik ki, tərəfimizdən sülh məqsədilə atılan addımlar nəhayət ki, Ermenistan tərəfindən praktiki fəaliyyətlə cavablandırılacaqdır"

Yaxın həftələrdə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri arasında görüşün keçirilməsi nəzərdə tutulur . Bu fikirləri Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov dekabrın 13-də Azərbaycan Respublikası, Türkiyə Respublikası və Türkmənistanın xarici işlər nazirlərinin iclasında söyləyib.

Nazir qeyd edib ki, Azərbaycan Ermənistanla bir-birinin suverenliyi, ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığının qarşılıqlı olaraq tanınması və hörmət edilməsi əsasında ikitərəfli münasibətlər qur-

maq, münasibətlər şəhifəsini qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq, normal qonşuluq münasibətləri ilə əvəz etmək niyyətində qətiyyətlidir.

"Bu məqsədlə, iki ölkə arasında qarşılıqlı münasibətlərə dair müqavilənin mətni üzrə növbəti yenilənmiş təkliflər tərəfimizdən qarşı tərəfə təqdim edilib, yaxın həftələrdə iki ölkənin xarici işlər nazirləri arasında müzakirələr üçün növbəti görüşün keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycanın bu məsələdə də mövqeyi ardıcıl və prinsipialdır, beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanır.

Ümid edirik ki, tərəfimizdən sülh məqsədilə atılan addımlar nəhayət ki, Ermenistan tərəfindən zəruri siyasi iradə və praktiki fəaliyyətlə cavablandırılacaqdır. Normalaşma prosesinin məntiqi nəticəyə çatması üçün Ermenistan tərəfindən üzərinə götürülmüş öhdəliklərin təxirə salınmadan icra edilməsi, Azərbaycanla qarşı əsassız ərazi iddialarına qətiyyətlə son qoyularaq, normal qonşuluq münasibətlərinin təsis edilməsi üçün əməli addımların atılması mühüm şərtidir".

Gömrük Komitəsi rəsmisi deyir ki, bunu dərman satışı ilə məşğul olan şirkətlərdən soruşmaq lazımdır

"Dərmanların miqdarının müəyyən edilməsi çox vacibdir. Başa düşürəm ki, psixotrop tərkibli dərmanlar var, amma bunları qoyaq bir kənara, insanlar indi xəstəlikdən əziyyət çəkirlər".

Bunu Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında deputat Vahid Əhmədov bildirib. Deputat deyib ki, Ramiz Rövşənin oğlu

İnsanlar narazıdır...

Dərmanların qiyməti Türkiyədən 7-8 dəfə baha ola bilməz axı!

Konyadan dərmanı 4 manata alıb, burada həmin dərman 27-28 manatdır: "Fərq böyükdür. Başa düşürəm ki, yol xərci, digər xərclər var. Olsun iki dəfə baha. Yoxsa 7-8 dəfə baha ola bilməz axı! İnsanlar ərzağın bahallaşmasına elə də etiraz etmirlər, amma dərman elə bir şeydir ki, insanın sağlamlığı dərmandan asılıdır".

"Türkiyədə bu dərmanı 15 manata alırlar, burada isə qiyməti 78 manatadır

Deputat Ziyad Səmədzadə qeyd edib ki, adambaşına düşən dərman xərclərinə görə Azərbaycan MDB ölkələrindən fərqlənir: "Xüsusilə şəkər xəstəlikləri üzrə dərmanı qeyd etmək istəyirəm. Türkiyədə bu dərmanı 15 manata alırlar, burada isə qiyməti 78 manatadır. Dərman məsələsi təkcə Dövlət Gömrük Komitəsinin işi deyil, eyni dərmanı gətirən şirkətlərin fəaliyyəti ilə bağlıdır".

Şəxsi ehtiyaclar üçün xaricdən gətiriləcək dərmanların miqdarı müəyyənləşdirilir

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin birinci müavini, sədr vəzifəsini müvəqqəti icra edən Şahin Bağirov bildirib ki, Azərbaycanda təbii olunan qaydalara əsasən, şəxsi ehtiyacların ödənilməsi üçün dərman vasitələrinin gətirilməsinə icazə var: "Amma hansı miqdarda gətirilə bilər? Əfsuslar olsun ki, bəzi hallarda şəxsi ehtiyacların ödənilməsi norması təmin edilmir. Çünki bəzi dərman növləri var ki, psixotrop və ya

narkotik tərkibli olur. Biz başa düşürük ki, insanlar bundan narazı qalırlar. Amma buna diqqət yetirmək lazımdır ki, ölkəyə bütün dərman vasitələri gəlir. Dərmanı idxal edən şirkətlərə, bu zaman gömrük orqanlarına şikayət edirlər ki, apteklərdə və digər satış yerlərində qeydiyyatdan keçməyən dərman haradan olur? Hər bir halda çalışırıq ki, qanunvericilik normalarına riayət edək. Hökumətin tapşırığı ilə Səhiyyə Nazirliyi ilə birgə zəruri ehtiyacların ödənilməsi üçün dərmanların həddini, miqdarını müəyyənləşdirmək üzrə işlərə başlanmışdır. Yaxın vaxtlarda layihə hökumətə təqdim olunacaqdır".

DGK-nın sədr əvəzi dərmanların qiymətinin baha olmasının səbəblərini açıqlayıb: "Bir çox hallarda gedib dərmanı ölkəyə gətirirlər, biz dərmanı külli miqdarda buraxa bilmirik. İnanın mənə, 2-3 qutu Aspirin gətirənə gömrük əməkdaşı heç bir şey demir. Elə dərmanlar da var ki, onlara baxılmaldır. Qiymət məsələsinə gəlincə, qiymətlər gömrüklə bağlı deyil. Dərmanlara gömrük rüsumu yoxdur, yalnız ƏDV var. ƏDV də elə çox deyil. Dərmanlar ƏDV-dən azad oluna bilər". Şahin Bağirov qeyd edib ki, dərman şirkətləri gətirdikləri dərmanların dərhal anbarlara aparılmasını istəyirlər: "Azərbaycanda dərmanların qiyməti ilə bağlı Taarif Şurası tərəfindən müəyyən olunan hədlər var. Əgər qiymət bu həddən artırıqda, o başqa məsələ. Türkiyə ilə Azərbaycan arasında fərq isə ona görədir ki, onlar bir çox dərmanı özləri istehsal edir. Bundan başqa Türkiyə Avropa İttifaqı ilə Gömrük İttifaqındadır. Ona görə də bunu dərman satışı ilə məşğul olan şirkətlərdən soruşmaq lazımdır. Lakin dərman dəyərlərinin artmasına göm-

rük orqanlarının heç bir təsiri yoxdur".

"Gömrük orqanlarının şəffaflaşması əsas vəzifədir, bu yoldan dönmə deyiləm"

Ş.Bağirov bildirib ki, Dövlət Gömrük Komitəsi qarşısında qoyulan ən əsas vəzifələr gömrük orqanlarının şəffaflaşması, məmuniyyət səviyyəsinin artırılması, eyni rasional prosedurların tətbiq edilməsi, bərabər imkanların yaradılmasıdır: "Bu, qarşımıza qoyulan konkret tapşırıqlardır. Fərd olaraq bu məsələnin yerinə yetiriləcəyinə tam əminəm. Əvvəlki illərdə gördüyüm təcrübə mənə bunu həyata keçirməyə qətiyyətlə imkan verəcək. Bu yoldan heç vaxt dönmə deyiləm".

Şahin Bağirov qeyri-qanuni satışmaların qarşısını almağı əsas vəzifə sayıb

Şahin Bağirov vurğulayıb ki, biznes nümayəndələri, biznesin formalaşmasında rolun olan ixracatçı və idxalçıları əvvəlcədən belli prosedurların olmasını məsələ kimi ortaya qoyurlar: "Burada çərçivələrin müəyyən edilməsi vacibdir. Hesab edirik ki, bu, hər iki tərəfin, xüsusilə gömrük orqanlarının üzərinə böyük məsuliyyət qoyur. Gömrük orqanlarının əsas fəaliyyəti gömrük ödənişlərinin yığılmasının nəzərdən keçirilməsi olmalıdır. Mən də belə düşünürəm ki, gömrük orqanları daha çox vergi ticarətinin dəstəklənməsinə və hüquq-mühafizə fəaliyyətinə istiqamətlənməlidir ki, ölkəmizə qeyri-qanuni daşımaların qarşısını alsın".

İsmayıl Qocayev

Müdafiə Nazirliyində yeni nazir müavini postu yaradılıb

Müdafiə Nazirliyində struktur dəyişikliyi edilib. APA xəbər verir ki, nazirliyin strukturunda hərbi-texniki təchizat üzrə müavin postu yaradılıb.

Xəbər verildiyi kimi həmin vəzifəyə Prezident İlham Əliyevin 09.12.2022-ci il tarixli Sərəncamı ilə Qurbanov Aqil Səlim oğlu təyin olunub.

Qeyd edək ki, Qurbanov Aqil Səlim oğlu 15 avqust 1986-cı ildə Bakı şəhərində anadan olub.

2004-2008-ci illərdə Prezident Yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasında bakalavr təhsili alıb. 2012-2014-cü illərdə London İqtisadiyyat və Siyasi Elmlər Məktəbində magistr təhsili alıb. 2015-2019-cu illərdə "PAŞA Holding" MMC-də investisiyalar üzrə direktor olub. Daha sonra "Sumqayıt Texnologiyalar Parkı"nın Müşahidə Şurasının sədri vəzifəsində çalışıb. Ailəlidir. İki övladı var.

aksiyası keçirirlər: "Azərbaycan aktual ekoloji problemlərin həlli istiqamətində addımlar atır. Kend təsərrüfatı torpaqlarının və su ehtiyatlarının çirklənməsinin fəsadlarının yumşaldılmasına böyük sərmayələr qoyur. Erməni rejimi isə Azərbaycan ərazilərini minalarla çirkləndirir və əkin sahələrini təhlükəli əraziyə çevirir". Politoloq xarici dövlətlərin, eləcə də Rusiya sülhməramlı kontingentinin BMT-nin davamlı inkişaf gündəliyində yer alan ekoloji problemlərə göz yummasından təəssüfləndiyini vurğulayıb: "Beynəlxalq ictimaiyyət ikinci gündür Şuşa-Xankəndi yolunda etiraz aksiyası keçirən azərbaycanlı ekoloqların tələblərini dəstəkləməlidir. BMT, ABŞ hökuməti və Avropa İttifaqı təcili olaraq bu məsələyə

Aksiyaçılar Volkovu tələb edirlər

Azərbaycanlı eko-fəallar və QHT təmsilçilərinin Şuşa şəhərində - Laçın yolunda etiraz aksiyası davam edir. Ərazidə çadırlar quraraq aksiyanı gecə boyunca davam etdirən fəallar Rusiya sülhməramlı kontingentinin komandanı general-mayor Andrey Volkovu əraziyə gəlməsini və onlarla görüşməsini tələb edirlər. Yaranmış gərginliyə, Laçın yolunun bloklaşmasına baxmayaraq, rusiyalı general eko-fəallarla görüşməməkdə hələ də ısrar edir.

Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderlərinin 2020-ci ilin 10 noyabrında imzaladığı üçtərəfli bəyanata əsasən, bölgəyə müvəqqəti yerləşdirilən Rusiya sülhməramlılarının əsas vəzifələrindən biri məsuliyyət zonasında yaranmış mürtəbəli vəziyyətlərin aradan qaldırılmasına yardım etmək, bölgədə davamlı sülh və əmin-amanlığın bərqərar olmasına töhfə verməkdir. Lakin general Volkovun

Beynəlxalq ictimaiyyət Şuşa-Xankəndi yolundakı dinc etiraz aksiyasını dəstəkləməlidir

Laçın yolunda dinc aksiyaçılarla görüşdən qaçması sülhməramlıların fəaliyyətinə dair əsaslı şübhələri daha da gücləndirir. Bu onu göstərir ki, Andrey Volkov gərginliyin aradan qaldırılmasında maraqlı deyil. Əksinə, aksiyanın davam etməsini, humanitar məqsədlər üçün ayrılmiş Laçın dehlizinin qapalı qalmasını, ermənilərlə azərbaycanlılar arasında anlaşmazlıqların davam etməsini istəyir. Yaxın həftələrdə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşünün keçirilməsi planlaşdırılıb. Hazırkı gərginliklər fonunda baş tutacaq görüşün sülh və sabitliyin möhkəmləndirilməsi istiqamətində effektivliyi nəzərəcarpacaq dərəcədə azala bilər. Ümumiyyətlə, Azərbaycan ərazilərinə müvəqqəti yerləşdirilmiş sülhməramlılardan gözlənti separatçılar üçün qalxan rolunu oynamaq deyildir. Onların vəzifəsi məsuliyyət daşıdıqları bölgədə hər qədi, bütün mülki şəxsləri qorumaq, dincliyin, sabitliyin və sülhün saxlanılmasına töhfə verməkdir. Lakin xüsusilə də son günlər şahidi olduğumuz hadisələr bunun tam əskini göstərir. Son proseslər fonunda sülhməramlıların bölgədə separatçı fəaliyyətlərin hamisinə və qaranına çevrildiyi hiss olunur. Bu qərəz nəinki sülhə xidmət edir, hətta tərəflər arasında ədəvəti dərinləşdirir, yaraların sağlamlasına imkan vermir. Sülhməramlılar qarşısı monitorinqin həyata keçirilməsinin mümkün alanlara faktiki olaraq heç bir şəkildə mane olmaqlar. Əksinə, kənara çəkilərək, Azərbaycanın dövlət rəsmilərini yerli ermənilərlə üz-üzə qoydular və təxribat üçün açıq şərait yaratdılar.

"Qızılbulaq" və "Dəmirli" yataqlarından qanunsuz istifadə dayandırılmalıdır"

Prezidentin köməkçisi Hikmət Hacıyev də Şuşa-Laçın yolundakı son vəziyyətdən danışib. H.Hacıyev qeyd edib ki, lazımsız propaqanda və yanlış məlumatların yayıldığını görürük: "İşğal dövründə Azərbaycanın ətraf mühitinə ziyan dəyib, təbii resursları qanunsuz şəkildə istismar olunub. Bu, indi də Rusiya sülhməramlılarının nəzarətində olan ərazilərdə müşahidə olunur. Biz "Qızılbulaq" və "Dəmirli" faydalı qazıntı yataqlarının qeyri-qanuni istismarının intensivləşdiyini müşahidə edirik. Bu məsələ Azərbaycanın müvafiq qurumları tərəfindən araşdırıldı və Müdafiə Nazirliyi Qarabağdakı Rusiya sülhmə-

ramlılarının komandanlığına müraciət etdi. İlk görüş Rusiya sülhməramlılarının rəhbərliyi ilə Xocalıda baş tutdu və dekabrın 10-da müvafiq qurumların "Qızılbulaq"da monitorinqinin aparılması razılaşdırıldı. Bu qeyri-qanuni fəaliyyət dayandırılmalı, ətraf mühitə dəymiş zərər qiymətləndirilməli və müvafiq proqram hazırlanmalıdır".

"Rus sülhməramlıları aksiyanı dayandırmayacaqlarını deyiblər"

Rusiya sülhməramlıları aksiyı keçirilən ərazidə modul tipli kazarmalar quraşdırmağa başlayıb. Onlar əraziyə gətirilmiş konteynerləri yük maşınından boşaldaraq, yolda quraşdırıblar. Bundan əlavə, yayılan məlumata görə, Laçın dehlizində azərbaycanlı eko-fəalları keçirdiyi aksiyada danışıq üçün Xankəndidəki separatçı rejimin nümayəndələri də tərəf kimi iştirak etmək istəyiblər. Lakin Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi zonasında müvəqqəti yerləşdirilən rus sülhməramlıları separatçıların danışıq tələbini qəti şəkildə rədd ediblər. Onlar bildiriblər ki, bu həm də azərbaycanlıların tələbidir. Ermənistanın "Hraparak" qəzeti məlumat yayıb ki, aksiyı iştirakçıları ilə qondarma rejimin "təhlükəsizlik şurasının katibi" Vitali Balasanyan və Xankəndidə olan separatçılar danışmaq istəyiblər: "Onların istəyi rədd edilib və ümumiyyətlə, aksiyı istiqamətinə getməyə icazə verilməyib". Rus sülhməramlıları isə aksiyanı zorla dayandırmayacaqlarını deyiblər. "Yuxarıdan" göstəriş aldıqdan sonra nə edəcəyimizi biləcəyik". Xatırladaq ki, ötən gün Xankəndidə özlərini "deputat" adlandıran bir qrup terrorçu aksiyı keçirilən əraziyə gəlməyə cəhd etsə də, sülhməramlıları onları buraxmayıb.

"Beynəlxalq ictimaiyyət azərbaycanlı ekoloqları dəstəkləməlidir"

ABŞ-dən olan politoloq, beynəlxalq münasibətlər üzrə ekspert Piter Teys deyib ki, azərbaycanlı ekoloqların və təbii mühafizə üzrə Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının (QHT) nümayəndələrinin Şuşa-Xankəndi yolunda keçirdikləri etiraz aksiyası tarixi əhəmiyyətə malikdir və beynəlxalq ictimaiyyətin onların tələblərini dəstəkləməlidir. Onun sözlərinə görə, bu cəsur azərbaycanlılar ətraf mühitin mühafizəsi və şirin su ehtiyatlarının daha yaxşı idarə olunması tələbi ilə dinc etiraz

münasibət bildirməli, ətraf mühitin və su ehtiyatlarının çirkləndirilməsinin dayandırılması ilə bağlı Ermənistanı təzyiq göstərməlidir. Susmaq həl yolu deyil. Azərbaycan dövləti və xalqı ətraf mühitin mühafizəsinə inanılmaz dərəcədə böyük vəsait sərf edib, Xəzər dənizinin ekologiyanın qorunmasında qətiyyət nümayiş etdirib, beynəlxalq ictimaiyyət isə məqsədyönlü şəkildə susur".

"Ermənilərin "Qızılbulaq" yatağından qanunsuz istifadə etməsi ilə bağlı məhkəməyə müraciət ediləcək"

"Anglo-Asian Mining Plc." şirkətinin maliyyə direktoru İlham Xəlilov deyib ki, Azərbaycanda qızıl, gümüş və mis hasilatı ilə məşğul olan Böyük Britaniyanın "Anglo-Asian Mining Plc." şirkəti "Qızılbulaq" yatağından qanunsuz istifadə ilə bağlı məhkəməyə müraciət edə bilər. O bildirib ki, məsələ ilə bağlı mütləq şəkildə beynəlxalq məhkəməyə müraciət edilməsi nəzərdə tutulur: "Bununla bağlı Azərbaycan hökumətinin, yoxsa birbaşa "Anglo-Asian Mining"-in iş qaldıracağı hələlik dəqiqləşməyib. Eyni zamanda ziyanın həcmi ilə bağlı dəqiqləşmələr aparılmalıdır. Amma hələlik orada araşdırma aparılması imkan verilmir". İ. Xəlilov əlavə edib ki, siyasi məsələlər öz həllini tapdıqdan sonra şirkət "Qızılbulaq" və onun yuxarı hissəsində yerləşən "Dəmirli" müqavilə sahəsində kəşfiyyat işlərinə başlayacaq. Qeyd edək ki, "Qızılbulaq" Müqavilə Sahəsi Rusiya sülhməramlılarının Qarabağda nəzarət etdikləri Ağdərə ərazisində yerləşir. Müqavilə sahəsi "Dəmirli" mis-molibden yatağının qızılza zəngin olan hissəsidir. Buradan ermənilər tərəfindən ildə 35 min unsiyaya qədər (təxminən 1 ton) qızıl hasil edildiyinə dair məlumatlar var. Qızılın yerin səthindən çıxarılması ciddi ekoloji və digər törəmə fəsadlar yaradır.

"Rusiya sülhməramlılarının missiyası sülh yaratmaq, barışıqı təmin etməkdir"

Millət vəkili Ceyhun Məmmədov deyib ki, XX əsrin sonlarında keçmiş sovet ordusunun 366-cı motoatıcı alayı Xocalı faciəsinin iştirakçısına çevrildi kimi, bu gün də rus sülhməramlıları yenə həmin siyasətdən çıxış edərək, ermənipərəst siyasət yürüdürlər: "Rusiya sülhməramlı kontingentinin addımı qanunsuzdur. Bu, növbəti təxribat kimi qiymətləndirilməlidir. Həmin ərazilər Azərbaycan əraziləridir. Ona görə də bu məsələdə Azərbaycanın həssaslığı mütləq nəzərə alınmalıdır. İndiki halda ən önəmli məsələlərdən biri budur ki, Azərbaycan təhlükəsizliyini təmin etməlidir. Bunun üçün hər cür şərait yaradılmalıdır. Rusiya sülhməramlılarının missiyası sülh yaratmaq, barışıqı təmin etməkdir. Əgər bacarmırlarsa, onda bunu özümlə edə bilərik. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın mövqeyi prinsipial və qətiyyətlidir. Xalqımızın birliyi və həmrəyliyi qururvericidir. Biz birlikdə bütün vəzifələrin öhdəsindən gələcəyik".

İsmayıl Qocayev

Monitoring qrupu əraziyə buraxılmalıdır

Azərbaycan tərəfinin narazılığına hələ ki Rusiyanın adekvat cavabı yoxdur

Rusiya Müdafiə Nazirliyinin 12.12.2022-ci il saat 19:00 tarixli bülletenində yer alan informasiya Qarabağdakı erməni separatçıları qəzəbləndirib. Belə ki, Rusiya MN-in Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində müvəqqəti yerləşdirilmiş sülhməramlıların fəaliyyətinə dair gündəlik yayımladığı açıqlama separatçıların gözləntilərini doğrultmayıb. Ermənilər Şuşa-Xankəndi yolunda baş verən hadisələrə Rusiya MN-dən özlərinə sərf edən reaksiya gözləsələr də, sülhməramlı missiyanın fəaliyyətinə dair açıqlamada bununla bağlı heç bir xatırlatmaya yer verilməyib. Bu isə sosial şəbəkənin erməni seqmentində rezonans doğurub. Erməni istifadəçilər Rusiyanı onları "satmaq"da ittiham ediblər. Görünür, Azərbaycan vətəndaşlarının öz ölkələrinin ərazisində istənilən aksiyanı keçirməkdə tam sərbəst olması həqiqətini separatçılar öz rıyakar xislətləri səbəbilə dərk edə bilməsələr də, Rusiya MN ən azından

bu ali həqiqəti anlamaqda çətinlik çəkməyib. Məsələni "Şərq"ə dəyərləndirən politoloq İlqar Vəlizadə bildirib ki Rusiyanın hərbi-siyasi rəhbərliyində hadisə ilə bağlı vahid yanaşma yoxdur: "Rusiya rəhbərliyində müxtəlif fikirlər ola bilər. Bu sənəddə də onların nə planladığını şərh etmək çətin-dir. Lakin fakt ondan ibarətdir ki, Azərbaycan tərəfi haqlı narazılıqlarını bildirir. Rusiya tərəfinin isə bu narazılığa adekvat cavabı yoxdur. Əgər cavabları olsa idi, zamanında verərdilər. Digər tərəfdən heç Volkov da nümayişçilərin qabağına çıxmır. Onun gəlişi ilə heç olmasa cavab ala bilərdik. Amma bülletəndə də məsələ ilə bağlı heç nə yoxdur.

Bu isə rəsmi Moskvanın məsələyə reaksiya verməyə tələsmədiyini göstərir. Kreml tərəfindən veriləcək cavabın isə adekvat olacağını ümid edərəm. Yeni hadisələrin müsbətə doğru irəliləməsi üçün monitoring qrupu əraziyə buraxılmalıdır".

Nihat Müzəffər

"Rus sülhməramlıları etirazçılara müdaxilə edə bilməz"

Turan Rzayev: "Bu baş versə, Azərbaycan tərəfinin də müdaxilə edəcəyini yaxşı bilirlər"

"Rəsmi Bakı bunu əsas gətirib, sülhməramlıların vaxtından tez ölkəni tərk etməsini tələb edə bilər"

Dünəndən bir qrup azərbaycanlı QHT, media təmsilçisi və ictimai fəal Laçın-Xankəndi yolunu bağlayaraq, dinc aksiya keçirir. Onların tələbi sülhməramlıların nəzarəti altında olan Xocalı-Xankəndi ərazilərində ekoloji monitorinqin aparılması üçün ərazilərə buraxılmaqlarıdır.

Etiraz aksiyası keçirən azərbaycanlı aktivist və QHT nümayəndələri bu axşam ərazidə quraşdırılan çadırlarda gecələyiblər.

Aksiyı iştirakçıların sayı artmaqdadır və paytaxt Bakıdan aksiyanın keçirildiyi Şuşa-Xankəndi yoluna ictimai fəallar axın edir.

Aksiyı iştirakçıları səsucaldıcılarla "Volkov, cavab ver!", "Ekoloji terrora son!" şüarlarını səsləndirir.

Aksiyı iştirakçıları Qarabağ iqtisadi rayonunun bəzi ərazilərində müvəqqəti yerləşdirilmiş Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin komandanı general-mayor Andrey Volkov əraziyə gələndə qədr etirazlarını davam etdirəcəklərini bildiriblər.

Xatırladaq ki, 2022-ci il dekabrın 3-də və 7-də Rusiya sülhməramlı kontingentinin komandanlığı ilə aparılmış müzakirələrin nəticəsi olaraq İqtisadiyyat Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti və "AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin mütəxəssislərindən ibarət heyət Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazilərində faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarı, bundan irəli gələn ekoloji və digər fəsadlarla bağlı ikinci monitorinq aparmalı idi. Lakin sülhməramlıların hərə-kətsizliyi ucubətindən monitorinq baş tutmayıb.

Keçirilən aksiyalarla bağlı "Şərq"ə danışan politoloq Turan Rzayev bildirib ki, Rusiya sülhməramlıları əraziyə əlavə qüvvə cəlb edib:

"Sülhməramlıların əraziyə əlavə qüvvə cəlb etməsi fonunda Ermənistan hakimiyyətinə yaxınlığı ilə seçilən "Baqramyan 26"

telegram kanalının iddiası diqqət çəkir. Kanalı iddia edir ki, Rusiya sülhməramlıları Laçın yolunda keçirilən dinc aksiyanı dağıtmağa hazırlaşır.

Kanalın iddiası hər nə qədər diqqət çəkərsə də, real deyil.

Azərbaycanlı aktivistlər və ekologiya üzrə qeyri-hökumət təşkilatlarının üzvlərinin keçirdiyi aksiyı dini və ya etnik zəmində deyil. Etiraz aksiyasında heç bir rasizm və nifrət şüarları səslənməyib. "Ekoloji terrora son" şüarı altında keçirilən etiraz aksiyaları tamamilə dinc xarakterli olduğu üçün sülhməramlıların prosesə müdaxilə edə bilməz.

Ümumiyyətlə, Rusiya sülhməramlılarının Azərbaycan vətəndaşlarına toxunması, xəbərdarlıq məqsədi ilə atəş açması, bu və ya başqa formada fiziki zorakılıq xarakterli müdaxilə etməsi həm 10 noyabr bəyanatının, həm də 22 fevral Moskva Bəyannaməsinin (Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə) kobud şəklidə pozulması deməkdir".

Politoloqun qənaətinə, Ermənistan hakimiyyətinə yaxınlığı ilə seçilən "Baqramyan 26" telegram kanalı 44 günlük Vətən müharibəsi gedişində də dəfələrlə dezinformasiya xarakterli iddialar, informasiyalar yayıb:

"Nəzərə alsaq ki, aksiyalara dəstək məqsədilə insənlər əraziyə axın edir, erməni tərəfi aksiyı iştirakçıları qorxutmaq, çəkəndirmək üçün bu tipdə iddia yaya bilər.

Etiraz aksiyasının keçirildiyi ərazidə Rusiya sülhməramlıları ilə bərabər, Azərbaycan təhlükəsizlik qüvvələri də fəaliyyət göstərir. Sülhməramlıları bunu bilə-bilə etirazçılara müdaxilə edə bilməz. Bu baş versə, Azərbaycan tərəfinin də müdaxilə edəcəyini yaxşı bilirlər.

Digər tərəfdən sülhməramlıların aksiyı iştirakçılarına müdaxilə etməsi onların sülhməramlı mandatı sonlandıra bilər. Rəsmi Bakı bunu əsas gətirib, sülhməramlıların vaxtından tez ölkəni tərk etməsini tələb edə bilər".

Aygün Tahir

"Laçın yolunda sülhməramlıların ciddi texnikası yoxdur"

Səlim Balayev Şuşadan “Şərq”ə danışıdı

“Səhər tezdən aksiya çərçivəsində çıxışlar oldu, tələblərimizi bir daha səsləndirdik. Əsasən elokoji tələblərdir. Azərbaycan ekoloqları monitorinq aparmaq üçün “Qızılulaq” və “Dəmirli” qızıl yataqlarına buraxılmalıdır”.

Bu barədə “Şərq”ə Şuşada rus sülhməramlılarının postu yaxınlığındakı aksiyada iştirak edən “Ekoloq-2010” Ekoloji Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Səlim Balayev deyib. QHT rəhbəri xatırladı ki, sözügedən yataqlar uzun müddətdir, yeni işğal dövründən bəri istismar olunur. Həmin yataqlardan çoxlu qızıl, mis-molibden çıxır: “Qeyri-rəsmi məlumatlara görə, vaxtilə “Dağlıq Qarabağ” iqtisadiyyatının gəlirinin 35 faizi məhz həmin iki yatağın hesabına formalaşır. Ona görə də yataqlarda monitorinq təşkil etmək çox vacibdir. Lakin rus sülhməramlılarının rəhbəri A.Volkov azərbaycanlı ekoloqların yataqların yerləşdiyi əraziyə getməsinə icazə verməyib. Ak-

siyaya dəstək çox böyükdür, axşam Bakıdan iki avtobus gəlmişdi. Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının bir qrup idmançısi da aksiyaya qoşulublar. 3 avtobus da yoldadır, qısa müddət

“Şəyilər buraxırlar ki, guya, “sülhməramlılar bölgəyə hərbi texnika cəmləyirlər”, “aksiya iştirakçılarına dağılmaq üçün vaxt verilib”, bunların hamısı yalandır”

sonra aksiya bölgəsinə çatacaqlar. Heç kimin bir addım geri çəkilmək fikri yoxdur. Lazım gələrsə, bu gecə də, növbəti gün də aksiyamız davam edəcək”.

Səlim Balayev bildirib ki, sülhməramlıların əraziyə əlavə texnika cəmləməsi xəbərləri həqiqəti əks etdirmir: “Biz Laçın yolunu Şuşa postundan kəmişik. Laçından gələn tərəfdə rus sülhməramlılarının 4 tex-

nikası var. Səhv etməməyə, ikisi “BTR”, digər ikisi başqa texnikadır. Xankəndi tərəfdən isə sülhməramlılara aid hərbi polis maşınlarıdır. Yeni orada sülhməramlıların ciddi texnikası yoxdur. Şəyilər buraxırlar ki, guya, “sülhməramlılar bölgəyə hərbi texnika cəmləyirlər”, “aksiya iştirakçılarına dağılmaq üçün vaxt verilib”, bunların hamısı yalandır”.

QHT sədri təşkilatçılığın çox yüksək səviyyədə olduğunu söyləyib: “Mən bura QHT rəhbəri kimi gəlmişəm. Aksiya da media nümayəndələri, fəallar, könüllülər iştirak edirlər. Heydər

Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə yaradılmış “Regional İnkişaf” İctimai Birliyinin təmsilçiləri də aksiyada yüksək səviyyədə iştirak edirlər, dəstək verirlər. “Azərişiq”, “Azərsu”, Fövqəladə Hallar Nazirliyi və digər

qurumların nümayəndələri aksiya iştirakçılarını hər cür təmin edirlər. Bütün texniki avadanlıqlar, mobil vasitələr üçün cərayan doldurma qurğuları quraşdırılıb. TƏBİB-in təcili tibbi yardım maşınları şəhər-axşam növbə çəkirlər. Asayışın təmin olunmasında Şuşa polisi yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirir. Onu da qeyd edim ki, tikinti şirkətlərinin işçiləri də bizimlə şəhərdə oyaq qalıblar. Burada çalışan şirkət əməkdaşlarına, mülki insanlara da çox təşəkkür edirik. Bizləri öz avtomobillərində təmənnəsiz olaraq hələ və aksiya yerinə aparıb-gətirirlər”.

İsmayıl

MEDIA-nın İcraçı direktoru iordaniyalı media mütəxəssisi ilə görüşüb

Medianın inkişafı Agentliyinin İcraçı direktoru Əhməd İsmayilov İordaniyadan olan media üzrə mütəxəssisi ilə görüşüb.

Bu barədə “Şərq”ə MEDIA-dan bildirilib.

Medianın inkişafı Agentliyinin İcraçı direktoru Əhməd İsmayilov Beynəlxalq İnkişafa Yardım Agentliyi (AIDA) və Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin (BMTM) birgə heyəta keçirdikləri AIDA proqramı çərçivəsində Azərbaycanda səfərdə olan iordaniyalı media mütəxəssisi Mohammad Saleh Abdullah Al-Malkavi ilə görüşüb.

Paşinyan son hadisələrin fərqiindədir

Yeni qarşıdurma baş nazirin sonunu gətirə bilər

Ermenistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın sədrliyi ilə Təhlükəsizlik Şurasının növbədənən iclası keçirilib. Bu barədə erməni mediası məlumat yayıb.

İclasda bölgədə baş verən hadisələr, xüsusən də Laçın yolundakı son vəziyyət müzakirə edilib.

Məsələyə münasibət bildiren hərbi-siyasi ekspert Həşim Səhrəblı vurğulayıb ki, Paşinyanın Təhlükəsizlik Şurasını çağırmaqda məqsədi bölgədə baş verən və gələcəyi qeyri-müəyyən olan hadisələri dəyişdirməkdir.

“Çünki hazırdakı aksiyalar sakit tempdədir və heç bir ciddi təxribat yoxdur.

Lakin hərəret yüksəkdir və hər an istənilməz hadisə baş verə bilər. Bu isə vəziyyətin

maksimum dəyişməsinə və hətta hərbi qarşıdurma risklərinin olmasına gətirib çıxaracağı ehtimalı var.

Dövlət rəsmiləri isə bu kimi riskləri öncədən dəyərləndirib, buna uyğun olaraq siyasətini müəyyən etməlidir. Paşinyanın da Təhlükəsizlik Şurasını çağırmasının səbəbi budur. Digər tərəfdən hazırda Paşinyanın erməni ordusunun əhəmiyyətli qismini və ağır texnikaları Qarabağdan çıxarmaq haqqında qərar qəbul etdiyi bərsində xəbərlər yayılıb.

Məhz bu xəbərdən sonra Paşinyanın Təhlükəsizlik Şurasını çağırması, rəsmi İrəvanın bölgədə yeni hərbi qarşıdurmaya hazır olmadığına xəbərdərdir. Çünki iki il əvvəl Ermənistan ordusu tamamilə darmadağın olduğu bir məğlubiyyətlə üzləlib. İki il ərzində isə dağılmış bir ordunu müharibəyə hazır vəziyyətə gətirmək qeyri-mümkündür.

Ümumiyyətlə, yəqin ki, Ermənistan baş naziri qarşıdurmalardan qaçmaq üçün Şurani çağırır və risklərdən siqortalannmağın mümkün yollarını düşünür. Paşinyan yaxşı fərqiindədir ki, yeni qarşıdurma onun sonu ola bilər. Onların şurani çağırmaqda başqa məqsədlərinin olduğunu isə düşünməm.

Nihat Müzəffər

“Bakı şəhərinin Baş planı tezliklə təsdiq olunmalıdır”. Bunu Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyev jurnalistlərə açıqlamasında deyib. O bildirib ki, Baş Planın hazırlanması artıq başa çatıb: “Baş plan şəhərin zonalaşdırılması, eyni zamanda müvafiq məhdudiyyətlərin tətbiq edildiyi sənəddir. Bununla yanaşı, paytaxta uyğun müasir şəhərsalma yanaşmaları da plana salınıb”.

A.Quliyev bildirib ki, Baş Plan artıq təsdiq üçün təqdim edilib. Yaxın vaxtlarda təsdiqlənməsi gözlənilir. KİV-ə açıqlamasında DŞAK-nın sədri Bakıda gedən tikinti bumu ilə bağlı xəbərdarlıq edib: “Tarixi mərkəzlərdə gedən tikintilərdə tarixilik qorunmalıdır. Əsrlərlə formalaşmış tarixi şəhərsalma mühiti qorunmalıdır. Həmin ərazilərdə aparılacaq yeni işlər həmin mühitə uyğun aparılmalıdır. Bu, istər bərpə işlərində, istərsə də yeni bina tikintisində qorunmalıdır”.

Bakının bələli Baş Planı haqda axtarış verəndə qarşıma maraqlı məlumat çıxdı. Məlum oldu ki, Bakının hansısa, növbəti, neçənci olduğu dəqiq bilinməyən baş planlarından biri 2014-cü ilin dekabrında - 8 il əvvəl təsdiqlənmək üçün Nazirlər Kabinetinə təqdim edilib. Bu barədə “Modern.az” saytı yazıb. “Bakı şəhərinin Ərazidən istifadə və Zonalaşdırma Planı/Baş plan layihəsi”nin ictimai müzakirəsi zamanı aidiiyyətli dövlət orqanlarının, o cümlədən Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin layihəyə dair təklif və tövsiyələri nəzərə alınaraq layihədə müvafiq düzəlişlər aparılıb. Hazırda layihənin təmməllənməsi üzrə işlər başa çatmaq üzrədir”. Bunu o zaman Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin Aparat rəhbəri vəzifəsində çalışan Ağamirzə Cəmirzəyev bildiribmiş. Əməkdar memar Feyzulla Quliyev isə layihə ilə bağlı “Modern.az”-a maraqlı açıqlama verib. “Bakı şəhərinin Ərazidən istifadə və Zonalaşdırma Planı/Baş plan layihəsi”nin məsləhətçisi olan F.Quliyev bildirib ki, I və II etap layihələr tam hazırdır: “I etapda hazırlanan “Böyük Bakının Regional İnkişaf Planı və məxsusi Bakının ərazilərdən istifadə və zonalaşmasına dair layihə (Baş plan)” 2014-cü ilin dekabrında Nazirlər Kabinetinə təqdim edilib. Dünya Bankının ayırdığı 5 milyon manatdan qalan vəsait də xırda qəsəbələrin baş planlarının hazırlanmasına sərf olundu. Ağsəron yarımadasına daxil olan Ağsəron, Sumqayıt, Xırdalan, o cümlədən Bakının bütün ərazisi bu etapda daxildir. İkincisi, 2016-cı ilin sonlarından başlayaraq Bakı İcra Hakimiyyətinin ərazisinə məxsus olan şəhər tipli qəsəbələrin

Sözü məmur deyir, memar yox...

“Uzun illərdir biz deyirik, şəhər yuxarıya doğru deyil, yanlara genişlənməlidir. “Yuxarıya doğru inkişaf” şəhərdə sıxlığı artırır, tıxacların daha da artmasına səbəb olur. Basırıq yaradır. Tərpənmək olmur”

baş planları hazırlanıb və müzakirəyə çıxarılıb. Həmin vaxt Hacıbala Abutalıbov hər nə qədər bu layihədən xəbərsiz olduğunu desə də, onun razılıq ərizəsi alınmışdı”. Deməli, bolşevik işğalından əvvəl və sovet hakimiyyəti illərində Bakıda şəhərsalma işləri yeni planlar üzrə aparılıb. Bakının ilk Baş Planı 1898-ci ildə, o dövrün məşhur memarı N.A. fon Der Nonne tərəfindən hazırlanıb. 1932-ci ildə paytaxtın ikinci Baş Planı işlənib. 1964-cü ildə isə respublika Nazirlər Soveti şəhərin üçüncü Baş Planını təsdiqləyib. Sonuncu plan 1986-cı ildə Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin qərarı ilə təsdiq olunub və bu sənəd 2005-ci ilədək olan dövrü əhatə edib. Yeni Baş Plan - “Böyük Bakının Regional İnkişaf Planı” isə 2035-ci ilədək dövrü əhatə etməlidir. Xatırladı ki, 2016-cı il dekabrın 22-də Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi yanında “Bakıdövlətlayihə” İnstitutu tərəfindən hazırlanmış “Bakı şəhərinin Ərazidən istifadə Zonalaşdırma Planı/Baş Plan” layihəsinin müzakirəsi keçirilib. Bununla əlaqədar Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin yaydığı açıqlamada bildirilirdi ki, müzakirəyə çıxarılan layihədə şəhərin sosial-iqtisadi inkişafının bir çox istiqamətləri öz əksi-ni düzgün tapmayıb.

Görünən budur ki, əlimizin altında

olmasa da, hardasa, hansısa rəflərdə Bakının bir neçə Baş Planı olub və var. Maraqlı və cavabı gərəkən həm də budur ki, görəsən, 1990-cı illərin ortalarından, xüsusən də 2000-ci ildən bu yana paytaxtın özünəməxsus tarixi memarlıq üslubuna zidd, paytaxtın bu gün iflic vəziyyətinə düşməsinə səbəb olan tikililər həmin o Baş Planlarda əksini tapıbmı? Yəni Baş Planda bu tikililərə icazə var idimi? Məlum məsələdir, suala cavab verən olmayacaq. Ona görə yox ki, cavabı bilmirlər. Ona görə ki, cavab verə bilməzlər. Baş Plandan yayınmalarla göz yumanlar özlərini ifşa edən deyil ki! Məmurların “ən yaxşı” cavabı “tikintiyə icazə illər əvvəl verilib, sərəncam var, necə qarşısını alağ?”, olur. Bu da əlbəttə, özünü sudan quru çıxarmaq cəhədidir. Və günahı ötən illərin üzərinə atmaq da ən yaxşı “priyom”dur. Belə çıxır ki, 1990-cı illərin sonu 2000-ci illərin əvvəlində qeydiyyata alınmış hansısa MTK-nın sahibi fitri istedadı və öngörənliyi ilə hələ 1980-ci illərdə paytaxtın mərkəzi hissələrində 15-20 mərtəbəli göydələnlər üçün yer qarayayıb və icazəsini də ələ o vaxt alıb. Afərin! Əslində hər şey göz qabağındadır və görünən dəgə bələdçi də lazım deyil. Hər nə qədər Bakı merləri - gəlmiş keçmişlər və hazırkı icra hakimiyyətlərinə guya ki, “göz ağartsa”lar da, necə deyirlər, də-

Ona görə Bakı indi bir-birinin bəhsinə ucaldılan binalara görə görkəmsiz hala gəlib

yirman öz işindədir. Uzaq keçmişdə memarlıq üslubu ilə seçilən binalarına görə füsunkar görkəmli Bakı indi bir-birinin bəhsinə ucaldılan binalar hesabına görkəmsiz, uzundraz şəhərə çevrilib. Səkilər, yaşıllıqlar yaşayış və ofis binaları, kafelər, dönerxanalar, salonlar, ictimai işə obyektləri, tədris mərkəzləri, marketlər, yeməcxana, şadlıq sarayları... tərəfindən zəbt edilib. Kimsə şəhərin yerində saymasının tərəfdarı deyil. Təbii ki, zaman və dövr yeniliklərin olmasını qaçılmaz edir. Lakin bu yeniliklərin eybəcər formada təzahür etməsinə əsas vermir. Böyüyen təkcə Bakı deyil, dünyanın hər yerində şəhərlər inkişaf edir, böyüyür, əhali sayı artır. Şəhərin qorunmasını vəzifə borcu bilən memurların olduğu şəhərlərdə yeni tikintilərin bızdəkı kimi eybəcər formada deyil, həqiqətdən planlı şəkildə - dağdıcılı deyil, qurucu formada aparılır. Bakının da Baş Planı var. Kimdir baxan bu Baş Plana? Bu plan “baş” yox “Baş-ayaq” Plan adlanmalıdır. Təzə Baş Plan təsdiqlənəndən sonra guya ki, “qanunsuz” tikililərə son qoyulacaq? Şəhərdən bundan sonra da Baş Plana uyğunsuz tikililər köhnə sərəncamlar, ya da sərəncamdan da qüvvətli pul - rüşvət hesabına tikiləcəksə, Baş Plan yenə gərəksiz sənəd kimi qalacaq.

Bələdiyyələrin Fəaliyyətinin Təbliği İctimai Birliyinin sədri Vüqar Tofiqlı “Şərq”ə açıqlamasında paytaxtda tikintilərin mütləq Baş Plana uyğun aparılmalı olduğunu dedi:

- Bakının özünəməxsus memarlıq üslubunun korlanmasının bir səbəbi tarixi binalara “qəzalı” möhürü vurularaq sökməsidir. Qəza vəziyyətinin bir neçə mərhələsi var. Birinci mərhələ, ikinci mərhələ. Bina ələ vəziyyətdə ola bilər ki, onun təmirinə artıq ehtiyac yoxdur, təmir edilsə də, məhkəmələndirilməsi mümkün olmayacaq, təhlükəsi yenə qalacaq. Bir də var, bina ələ vəziyyətdə olur ki, onu bərpa etmək, möhkəmləndirmə işləri aparmaqla uzun illər istismara yararlı vəziyyətə gətirilir. Tarixi binalarla bağlı əvvəlcə onların hansı vəziyyətdə olduğu dəqiqləşməlidir. Və bu məsələdə də şəxsi maraqlar, kommersiya maraqları deyil, ölkənin və şəhərin tarixi keçmişsi əsas götürülməlidir. Döv-

lətimiz tarixi binaları qoruyur, bərpa edir. Cənab Prezident İlham Əliyev dəfələrlə bildirib ki, Bakının tarixi memarlıq üslubu qorunmalıdır, vəzifəyə yeni təyin etdiyi şəxslərdən də bu tələb olunur. Belə deyəndə, bəziləri həmin irad bildirməyə tələsirlər ki, köhnə binalar istismar müddətini başa vurub, uçub dağılır, onları saxlamaq nəyə lazımdır? Sovet illərində tikilmiş binalar arasında elələri var ki, çox gözəl memarlıq üslubunda tikilib. Və artıq tarixi bina sayılırlar. Həmçinin sovet illərində tikilmiş yaşayış binaları, ictimai binalar da var ki, tarixi abidə sayılmasalar da, paytaxtımızın müəyyən hissəsində ümumi memarlıq ansamblını təşkil edirlər. Şəhərin ümumi görünüşünə uyğundurlar. Beşmərtəbəli binaların sırasının 16 mərtəbəli binayla kəskin pozulması ümumi panoramayı eybəcər şəkə salır. Ümumi görünüş budur ki, ansambl pozulmasın. Bir üslubdan digərinə keçid yumşaq olsun. Gözü yormasın, pis mənada yox, yaxşı mənada təəcübləndirsin. Niyə sovet vaxtı Bakıya qonaq gələnlər şəhərin ümumi panoramasına baxanda valeh olurdular? Çünki şəhərdə müasirlərlə tarixilik arasında vəhdət vardı, qanunauyğunluq vardı. Amma sonrakı dövəmdə bu uyğunluq pozuldu. Qız qalasının qarşısında və ya yanında göydələni necə təsəvvür etmək olar? Qız qalasında bir qədər aralıda “Hacinskinin evi”dir. Görürsünüz, necə uyğunlaşdırıblar o zaman bu binanı Qız qalasıyla. Sanki eyni əsrdə, eyni mərhələdən tikilib. Bir-birini tamamlayır bu tikililər. Baxmayaraq ki, biri X-XII əsrlərə, digəri XX əsrin əvvəllərinə. Demək istəyirəm ki, şəhərdəki digər tikililəri də bu cür bir-birinə uyğunlaşdırmaq mümkündür. Uzun illərdir biz deyirik, şəhər yuxarıya doğru deyil, yanlara genişlənməlidir. “Yuxarıya doğru inkişaf” şəhərdə sıxlığı artırır, tıxacların daha da artmasına səbəb olur. Basırıq yaradır. Tərpənmək olmur. Ən vacibi, müasir binalar paytaxtın mərkəzi hissəsində Bakının memarlıq üslubuna xələf gətirir. Bakının əsl simasına zərər vurur, tarixiliyi silib-süpürür. Avropa şəhərlərində köhnə binaların yanında, onlara bitişik yeni, müasir binaların tikintisinə icazə verilmir. Bizdə isə təəsüf ki, uzun illərdir bu məsələyə səhlənkar yanaşırlar. Kimsə demir ki, qəzalı, istismar müddəti başa çatmış bina olduğu kimi qalsın, kiməsə ona əl dəyməsin. Sadəcə, işlər düzgün aparılmalıdır. Bu işdə memur sözü deyil, memar sözü keçərli olmalıdır. Söküntü və tikintidə mütləq memarların və şəhərsalma mütəxəssislərinin rəyi dinlənməlidir.

Mələhet Rzaeyeva

Ermənistanın Avropa İttifaqı missiyasından gözlədiyi ümidlər suya düşür

“Qərbin də, Rusiyanın da Qarabağdakı erməni silahlılara dair mövqeyindəki oxşarlıqlar Bakını narahat etməyəcək”

Avropa İttifaqının Ermənistanla olan sərhədlə bağlı monitorinq missiyası dekabrın 19-da işini yekunlaşdıracaq. Bu barədə Al-nin xarici siyasət üzrə xüsusi nümayəndəsi Jozef Borrel bildirib. Onun sözlərinə görə, oktyabrda formalaşdırılmış missiya özünün səmərəli olduğunu göstərib:

“Buna baxmayaraq biz Ermənistan və Azərbaycan arasında dialoqda öz nüfuzumuzu saxlamaq üçün Ermənistanda nümayəndələrdən ibarət komandamızı yerləşdirəcəyik. Bu komanda gələn il baş tuta biləcək mümkün mülki missiyanın müzakirəsi üçündür”. Xatırladaq ki, Al-nin monitorinq missiyası Zəngəzurda sərhədlə bağlı toqquşmalardan sonra vəziyyəti müşahidə etmək üçün Ermənistanə dəvət olunmuşdu.

Siyasi şərhçi Aqşın Kərimov “Şərq”ə deyib ki, Ermənistanın Avropa İttifaqından gözlədiyi ümidlər İttifaqın Azərbaycanla sərhəddəki “istismar müddəti”ni yekunlaşdırması ilə suya düşür. Analitik vurğulayıb ki, bu il oktyabrın əvvəlində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyanın Avropa İttifaqının “hakimiyyəti” ilə Praqada keçirilən görüşündə əldə edilən razılığın praktik əhəmiyyəti də itir: “Bakı Avropa İttifaqının Ermənistanın Azərbaycanla şərti sərhədinə monitorinq qrupu göndərməsinə razılıq vermişdi, İrəvan bunu toy-bayram kimi qeyd edirdi. Ermənistan düşündürdü ki, Avropa İttifaqının Azərbaycanla sərhəddəki missiyası İrəvanın perspektivdə Bakıya dil uzatmasına şərait yaradan vasitə kimi ona fayda gətirəcək. Keçən müddət ərzində Rusiya da Avropa İttifaqının hərbi monitorinq qrupunun regiona gəlməsindən narahatlıq keçirərək ele adımlar atdı ki, Ermənistan sərhədə adekvat tərzdə KTMT qüvvələrinin cəmlənməsi üçün bəhanələr tapsın. Dərindən özlərdə isə ərəziyə qoşun gəlməsi heç Rusiyanın da marağında deyildi. Sadəcə, KTMT-dəki öhdəliklərə sadiqlik üçün hansısa bir addım atmaq lazım idi. Ancaq dövlət başçısı İlham Əliyev peşəkarlıqla bir-birinə əks qütblərin regionda kəllə-kəlləyə gəlməsinin qarşısını aldı və bununla dörd hədəfə çatdı. Ermənistanın istəkləri ürayində qaldı və region yeni hərbi eskalasiyadan yayındı. Avropa İttifaqının üzvü Fransanın Cənubi Qafqazdakı oyunbazlığı səmərəsiz oldu. Bakı Avropa İttifaqı və Rusiya ilə münasibətlərdən yaranan situativ həngəməni tərəflərdən birinin əlinə böyük kozır verməməklə balanslaşdıra bildi. Azərbaycan ABŞ ilə soyuyan münasibətlərinə yenidən hərarət verməyi bacardı. Bu da Moskvanın ambisiyalarının önündə cüzi

hədəfə çatdı. Ermənistanın istəkləri ürayində qaldı və region yeni hərbi eskalasiyadan yayındı. Avropa İttifaqının üzvü Fransanın Cənubi Qafqazdakı oyunbazlığı səmərəsiz oldu. Bakı Avropa İttifaqı və Rusiya ilə münasibətlərdən yaranan situativ həngəməni tərəflərdən birinin əlinə böyük kozır verməməklə balanslaşdıra bildi. Azərbaycan ABŞ ilə soyuyan münasibətlərinə yenidən hərarət verməyi bacardı. Bu da Moskvanın ambisiyalarının önündə cüzi

de olsa kontur-arqumentlərdən birinə çevrildi”.

A.Kərimov deyib ki, bütün bunların fonunda Avropa İttifaqı Ermənistandakı missiyasını sonlandıрмаğa hazırlaşır: “İrəvan üçün acınacaqlı panorama budur ki, o, monitorinq qrupunun xidmət müddətini uzatmağa nail ola bilmədi. Şuşa-Xankəndi yolundakı aksiyalar, yeni yumşaq güc fonunda Ermənistanın Avropa İttifaqından aldığı zərbə proseslərin səmtini müəyyən edəcək. Azərbaycan sərhədlərin delimitasiya və demarkasiyasına dair tələblərini Qarabağda Bakının xeyrinə cərəyan edən hadisələrin paralelində sərtləşdirəcək. Delimitasiya mövzusunda Bakı daha uzaq tarixə istinad edərək İrəvan üzərində mənavi-psixoloji, hərbi-siyasi, diplomatik təzyiqlərini gücləndirir ki, bunun əməli təzahürlərinə doğru istiqamət götürüləcək. Şuşadan Xankəndiyə gedən marşrutda Azərbaycanın ayaq səslərini gürulaşdırması Rusiya və Qərbə mesajının kodunu açır bilər. Azərbaycan Rusiyanın Qarabağdakı sülhməramlılar və erməni əhali vasitəsilə yaratmaq istədiyi təzyiqli mexanizmlərinə xalqın dili ilə cavab verər, milli müqavimətin ştrixləri Bakının danışıqlarda yumruğunu bərkidəcək. Şuşa-Xankəndi yolundakı aksiyaların şüarında ekoloji terrora meydan oxuyan fikirlərin üstünlük təşkil etməsi Qərbin diqqətini çəkəcək və onun Bakıya qarşı erməni əhalinin hüquqlarının müdafiəsi adı altında bəhanələri qalmayacaq”.

Ekspert bəyan edib ki, Qərbin də, Rusiyanın da Qarabağdakı erməni silahlılara dair mövqeyindəki oxşarlıqlar Bakını narahat etməyəcək: “Çünkü vəziyyət elə həddə çatıb ki, Azərbaycan ərəzilərindəki quldur dəstələr və onların texnikaları avtomatik olaraq çıxarılma proseduru ilə üzleşir. Qarabağdakı hadisələr, Azərbaycanın Xankəndi, Xocalı üzərindəki suveren hüquqlarını bərpa etmək üçün göstərdiyi iradə Bakının sərhəddə delimitasiya haqqındakı tələblərini itiləşdirməsinə şərait yaradaçaq. Hesab etmək mümkündür ki, sərhəddə də güc təbqiğinin müxtəlif formaları zühur edəcək və İrəvan yola gəlməse, Şərqi Zəngəzurdan təbqiğ edilən qarışıq təzyiqlər hərbi əməliyyatların açarına çevriləcək”.

İsmayıl Qocayev

Savaş uzanacaq

Şərtlər sülhdən çox müharibənin mesajını verir

Ukrayna prezidenti müharibəni dayandırmaq üçün 10 kritik addımı nəzərdə tutan sülh formuluunu təqdim edib. Prezident ofisinin rəhbəri Andrey Yermak diplomatlara planı təşkil edən məqamlar barədə ətraflı məlumat verib. Vurğulayıb ki, Ukrayna bütün beynəlxalq görüşlərdə, deyirmi masalarda sülh formuluunu təbliğ edir.

Onun sözlərinə görə, Ukraynanın sülh formulu elə qurulub ki, müharibəyə son qoyulsun və təcavüzün təkrarlanması, ərəzilərən ələ keçirilməsi, həmçinin nüvə, ərzaq şantajı və ətraf mühitə ziyan vurulması mümkünsüz olsun: “Ukrayna G7-yə üzv ölkələrin sülh formuluunun dəstəyinə ümid edir və dövlətləri onun müəyyən bəndlərinin həyata keçirilməsində lider olmağa dəvət edir. Bundan əlavə, biz formuluun həyata keçirilməsi üzərində işləmək üçün diplomatik prosesin başlanmasına təşəbbüs göstərəcəyik. İlk praktiki addım liderlərin sülh naminə birlik nümayiş etdirmək üçün görüşü ola bilər”. Kremlin mətbuat katibi Dmitri Pevkov isə deyib ki, Zelenskının təklifləri sülhə deyil, hərbi əməliyyatların davam etməsinə yönəlib: “Kreml belə hesab edir ki, Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenskının sülhə doğru addımlar atmaq üçün irəli sürdüyü təkliflər hərbi əməliyyatların davam etməsinə aparıb çıxarır”. Pevkov deyib ki, ilin sonuna kimi Ukraynadan qoşunların çıxarılmasından söhbət gedə bilməz. Eyni zamanda o vurğulayıb ki, sülhə nail olmaq üçün Rusiyaya yeni regionların daxil olması ilə bağlı yeni reallıqları nəzərə almaq lazımdır: “Ukrayna tərəfi bütün bu müddət ərzində formalaşmış reallıqları nəzərə almalıdır. Bu reallıqlar göstərir ki, Rusiya Federasiyasının yeni subyektləri var, onlar bu ərəzilərde keçirilən referendumlar nəticəsində yaranıb. Bu yeni reallıqları nəzərə almadan niyə zamlanma üzrə hər hansı irəliləyiş mümkün deyil”.

Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski Rusiya ilə müharibədən sonrakı vəziyyəti haqqında danışib. Zelenski qələbədən sonrasını düşünmədiyini, lakin o vaxta qədər vəzifəsində qalacağını

Nə qədər ki, Ukraynaya Qərbin dəstəyi var, Putinlə Zelenski anlaşmayacaq

bildirib: “Qələbəmizə qədər mən mütləq prezident olacağam. Sonrasını heç düşünmürəm. Hələ düşünmürəm, hazır deyiləm. Açıqını deyim, David, mən dənizə getmək istəyirəm. Müharibədə qələbə qazanandan sonra dəniz və pıvə içmək istəyirəm”. Onun fikrincə, Ukraynada müharibə Putin öləndə bitəcək. Zelenski ilə ABŞ rəhbəri Co Bayden arasında telefon danışığının təfərrüatı da məlum olub. Liderlər gələcək silah tədarükü və enerji yardımını müzakirə ediblər. Zelenski ABŞ-nin Ukraynaya göstərdiyi misilsiz müdafiə və maliyyə yardımına görə təşəkkürünü ifadə edib: “Biz Amerikanın Ukraynanın enerji sisteminin bərpası üçün göstərdiyi yardımını da yüksək qiymətləndiririk. Bu sahədə əməkdaşlığın daha da dərinləşəcəyinə ümid edirəm. Mən Ukrayna üçün effektiv hava hücumundan müdafiə sistemini formalaşdırılmasının vacibliyini qeyd etdim”. O vurğulayıb ki, Ukraynanın mülki əhalisini və mühüm infrastrukturunu qorumaq üçün mümkün olan hər şeyi etmək lazımdır: “Ukraynanı lazım olduqun qədər dəstəkləməyə hazır olduğunuzu təsdiq etdiyinizə, eləcə də Birləşmiş Ştatların aydın və ardıcıl öhdəliyinə görə təşəkkür edirəm”.

Ukrayna prezident ofisinin rəhbəri Andrey Yermak isə tviter səhifəsində yazıb ki, V.Zelenski Co Baydenlə söhbəti zamanı global sülh sammitinin təşkilinin lehinə danışib. O, Ukraynanın sülhə nail olmağa çalışdığını və bu məqsədə çatmaq üçün beynəlxalq səylərin birleştirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Politoloq Azər Qasımov “Şərq”ə deyib ki, Ukrayna müharibəsinin

amansız şəkildə davam etdiyi dövrdə tərəflərin ritorika-sındakı süni sülh çağırışlarının səmimi olması kimsə gözləmir. Analitika görə, irəli sürülən şərtlər isə sülhdən çox müharibənin davam edəcəyi mesajını verir: “Ukrayna dövləti və xalqı adından Prezident Zelenski tərəfindən irəli sürülmüş şərtlərin haqlı tərəfləri var. Onun Putinin ölmesindən danışması da təbiidir, çünki müharibə ayaqda qalmaq uğrunda deyil, ölümünə gedir. Hazırda Baxmut, Melitopol uğrunda gedən döyüşlərdə hər iki tərəfdən gündəlik yüz-lərlə insan mənasız yere həlak olur. Ukrayna tərəfdən buna öz torpaqları uğrunda həlak olmaq kimi şərfəli ölüm deyə bilsek də, rus əsgərinin ölümü mənasızdır. O baxımdan Putin və digər rəhbər şəxslərin ölümündən sonra müharibənin dayanmasını proqnozlaşdırmaq təbii və adi fikirdir. Qərbin Ukrayna müharibəsinin bitməsində maraqlı olmaması Rusiyanı müharibəyə şirmikləndirməklə onu oyuna salmasından aydındır. Müharibənin uzanması Rusiyanın məhvinin məntiqi davamıdır. Qərbdən bəzi dairələrin Ukraynaya danışıqlar üçün müəyyən təzyiqlərin edilməsinin səbəbləri isə Ukraynaya edilən maddi və hərbi yardımın çox olması və bundan istifadə edən hərbi dairələrin Amerikadaxili siyasətdə üstünlük əldə etməsi cəhədidir”.

A.Qasımovun fikrincə, Rusiya ilə sülhün mümkünlüyü indiki şərtlər daxilində və indiki rəhbərliklə mümkün deyil: “Sülhdə nə Rusiya, nə də Ukrayna tərəfi maraqlıdır. Bu məqamda bağlanan sülh müqaviləsi müharibəni bitirməyə yox, daha kəskin və uzunmüddətli gərginliyə hesablanmış addım olacaq. Rusiya bunu yenidən toparlamaq üçün istifadə edəcək. Sadəcə kapitulyasiya aktı Kremlə geri addım atmağa məcbur eder ki, bu da mümkünsüz kimi görünür. Rusiya ən azı işğal etdiyi ərəzilərən çıxarılmalıdır. Bunun özü rus ayısının pancəsinin kəsilməsinə bəş edəcək. Sonra Rusiyadaxili çaxnaşmalar onların özlərinə verəcəyi ən yaxşı cəza olacaq”.

İsmayıl Qocayev

“Volkovun danışacağı yalana artıq heç kəs inanmayacaq”

“Baş verənlər əslində aksiya deyil, müharibənin yeni dalğasıdır”.

Bunu “Şərq”ə açıqlamasında “Ulduz” jurnalının baş redaktoru Qulu Ağsəs Şuşadakı sivil aksiyadan danışarkən deyib.

O vurğulayıb: “Mən etirazçıların Volkovu hadisə yerinə çağırmasını yox, onu Qarabağdan yola salmalarını tələb etməsini arzu edirəm. Biz iki il önce torpaqlarımızın azadlığı uğrunda ordumuzla vahid komandanlıq altında vuruşuruq. Bu gün də yenidən bir

"Bu dəfə Şuşada silahsız vuruşuruq"

Qulu Ağsəs: “Xankəndidəki ermənilər artıq azərbaycanlıların ayaq səslərini eşidir”

komanda şəklində eyni savaş gedir. Amma bu dəfə silahsız vuruşuruq. Azərbaycan xalqı isə bütün cəbhələrdə qələbə qazanmayı bacarır. Bizim 2025-ci ilə qədər gözləməyə səbrimiz yoxdur. Çünki nə Rusiya, nə də Ermənistan tərəfinin 2 il qabaq üzərlərinə götürdükleri öhdəlikləri yerinə yetirmək fikirləri var. Deməli, bu işi yənə də biz görməliyə və etirazçılar haqlıdır”.

Onun sözlərinə görə, bu gün Xankəndidə yığılan ermənilərin paylaşılan fotolarında çox az sayda adam toplaşdığı görünür: “Bu da ötən aylarda Ermənistan tərəfindən təşkil olunan “möhtəşəm mitinqin” əslində pulla gətirilmiş adamlar tərəfindən həyata keçirildiyini sübut edir. Bu gün yel kəsildiyi üçün isə insan toplaşma bilməyiblər. Deməli, Xankəndidə çox sayda erməni yaşamır. Digər tərəfdən Xankəndidə yaşayan ermənilərin böyük hissəsi belə mitinqə qatılmağa cəsəret etməyib. Çünki azərbaycanlıların ayaq səsləri onların qulağında cingildəyir. Ümumiyyətlə, bizim qanunlarımıza tabe olaraq yaşamaq istəyən ermənilərə qarşı heç bir zorakılıq təbqiğ olunmayacaq. Azərbaycan bizimlə yaşamaq istəyənlərin hər birinə qu-

caq açmağa hazırdır. Düzdür, onlar bizlə dost, qardaş ola bilməzlər. Amma ən azından vətəndaşlarımız kimi qəbul oluna bilərlər. Yox əgər ağalıq etmək fikrindədirlərsə, yol açıqdır, çıxıb getməkdə azaddırlar. Azərbaycan xalqı bir addım belə geriye durmayacaq. Ona görə ki, xalqımızın yenidən 30 il gözləməyə hövsələsi yoxdur”.

Baş redaktor bildirib ki, dünən Rusiya liderinin ölkəmizin başçısına zəng vurmaı, bizim vətəndaşların aksiyasının Kremlin canına üşütmə saldığını göstərir: “Çünkü onlar artıq başa düşürlər ki, “xına, köhnə xına deyil”. Yeni Volkovun danışacağı yalana artıq heç kəs inanmayacaq. Ümumiyyətlə, rus generalı və erməni qulduru ələ-ə verib Qarabağın təbii sərvətlərini mənimsəyirlər. Bununla da onlar yaşadıkları yerləri bizi dağıdılmış və talanmış şəkildə geri qaytarmağı planlaşdırır. Çünki onlar anlayırlar ki, Azərbaycan yaxın zamanda Ağdərə, Xocalı, Xankəndi, Əsgəran kimi yerləri də yaxın zamanda separatçılardan təmizləyəcək. Dünəndən bəri gecəni soyuqda keçirən aksiya iştirakçılarına isə təşəkkür edirəm və onlara səbr arzu edirəm”.

Nihat Müzəffər

Sülh müqaviləsinin 2 mətni var

Məhəmməd Əsədullazadə: “Proseslər sülh müqaviləsinə doğru getməzsə, regionda hərbi eskalasiyanın baş verməsi qaçılmazdır”

Rəsmi İrəvan ilə Bakı arasında sülh müqaviləsinin yalnız bir bəndi - diplomatik münasibətlərin Vyana Konvensiyasına uyğun olaraq qurulması barədə razılıq əldə olunub. Bunu Ermənistan Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan parlamentdə çıxışı zamanı deyib. Onun sözlərinə görə, sülh müqaviləsinin mətni üç dəfə redaktə olunub və hazırda Ermənistan tərəfi onun üzərində işləyir. Qriqoryan bildirib ki, sülh müqaviləsinin bütün digər bəndləri üzrə dəqiq razılıq yoxdur:

“Söhbət sərhədin delimitasiyası və demarkasiyası, kommunikasiyaların açılması və humanitar məsələlərdən gedir”. Xatırladaq ki, A.Qriqoryan Azərbaycan ilə Ermənistan arasında imzalanacaq sülh müqaviləsi layihəsinin 2 mətninin olduğunu, onlardan birini Rusiyanın, digərini Azərbaycanın təklif etdiyini açıqlayıb.

Politoloq Məhəmməd Əsədullazadə “Şərq”ə deyib ki, Ermənistanın sülh müqaviləsindən yayınması, Rusiya variantına üstünlük verməsi Vaşinqton və Brüsselin Nikol Paşinyana qarşı mövqeyində dəyişikliyə gətirib çıxarıb. Analitik qeyd edib ki, Avropa İttifaqı da artıq Türkiyənin Ermənistanla Azərbaycan arasında vasitəçi olmasında maraqlıdır: “Rusiyanı prosesdə yeganə neytrallaşdıracaq ölkə mehız Türkiyədir. Ermənistanın Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan Azərbaycanla Ermənistan arasında yalnız diplomatik əlaqələrin qurulması barədə ortaq məxrəc olduğunu qeyd etdi. Rəsmi İrəvan iki ildən artıqdır ki, sülh müqaviləsinin bağlanmasından yayınır. Gah Qarabağa iddia irəli sürür, gah da Azərbaycanın ərəzi bütövlüyünü tanımadığını bəyan edir. Cənub-

bi Qafqaz uğrunda ABŞ başda olmaqla, Avropa İttifaqı və Rusiyanın maraqlarının toqquşduğunu görürük. Burada İrəvan da maraqlıdır var. Türkiyə onsuz İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra öz geosiyasi mövqeyini gücləndirib. Fransanın sülhə mane olduğunu görürük. Rusiya da separatizmə dəstək verməklə regionda sülhün əldə olunmasına qarşıdır. Yalnız Türkiyə və ABŞ sülh müqaviləsinin bağlanmasında maraqlıdır”. M.Əsədullazadə vurğulayıb ki, Rusiyanın bölgədə hərbi gücü var, amma siyasi-diplomatik aspektdə Qərbin mövqələri daha da güclüdür: “Ermənistan hakimiyyətinin siyasi iradəsindən çox şey asılıdır. Əgər Ermənistan hakimiyyəti siyasi iradə göstərsə, Qərbə uzlaşsa, Azərbaycanla sülh müqaviləsi bağlasa, Qərbin mövqeyi güclənəcək. Proseslər sülh müqaviləsinə doğru getməzsə, regionda hərbi eskalasiyanın baş verməsi qaçılmazdır. Bu, gözəniləndir”.

İsmayıl

Tələblərimiz hələlik icra olunmayıb

Şuşada etiraz aksiyasına qoşulanların sayı artır

“Dünən saat 10:30 radələrində başlayan aksiya inkişaf tempilə davam edir. İştirakçıların sayında ciddi artım var və durmadan artmaqdadır”.

Bu sözləri “Şərq”ə açıqlamasında “İnformasiya Təşəbbüsünə Dəstək” İctimai Birliyinin sədri, “QHT.az” və “İctimai Şura.az” saytlarının rəhbəri Cəsarət Hüseynzadə deyib. QHT rəhbəri bildirib ki, aksiya təqribən 150 qeyri-hökumət təşkilatçısının iştirakı ilə başladılıb: “Aksiya barədə mediada informasiya yayıldıqdan sonra dostlarımız, digər QHT-lər də aksiyaya

qoşulmaqla bağlı müraciətlər etdilər. Biz də müraciətlərə müsbət yanaşaraq artıq da aksiyaya qoşulmasına imkan yaratdıq. Hazırda aksiya iştirakçılarının sayı 500-dən artıqdır. Bura QHT nümayəndələri ilə yanaşı, könüllülər və media təmsilçiləri də daxildir. Tələblərimiz hələlik icra olunmayıb. Tələblər onunla bağlıdır ki, Rusiya sülhməramlı kontingentinin nümayəndələri Azərbaycan ekoloqlarının və digər dövlət qurumlarının monitorinqinə mane olmasın və şərait yaratsın”.

İsmayıl

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

**Azərbaycan Respublikasının
dünya birliyinə integrasiyası,
region ölkələri və digər
dövlətlərlə, beynəlxalq
təşkilatlarla əməkdaşlığının
inkişaf etdirilməsi**

**Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı
arasında əməkdaşlığın dinamik in-
kişafı ölkəmizin xarici siyasətinin
prioritet istiqamətlərindən biridir.
Respublikamızla bu təşkilat ara-
sında əlaqələr enerji, investisiya,
ticarət və s. sahələrdə yüksək sə-
viyyədə inkişaf edir. Bu beynəlxalq
qurum respublikamızın əsas
ticarət tərəfdaşlarından biri kimi
tanınır.**

Ölkəmizin dünya birliyinə integrasiya prosesinin dərinləşməsi və beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrinin daha da inkişafı naminə Azərbaycan dövləti Avropa İttifaqı ilə ikitərəfli əlaqələrin yeni formatlarını yaradır, onunla yaxınlaşmaq üçün zəruri olan bütün təsisatları inkişaf etdirərək İttifaqın ümum-Avropa iqtisadi, siyasi və təhlükəsizlik məkanına integrasiya olunmaq istəyini nümayiş etdirir. Xüsusilə də Enerji siyasətində Avropa məkanı ilə əməkdaşlığa önəm verməsi ölkəmizin tərəfdaşlıq qismində müsbət beynəlxalq imicini formalaşdıran mühüm faktorlardandır. Malik olduğu zəngin karbohidrogen ehtiyatları sayəsində Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminində əvəzolunmaz mövqeyə sahib olan Azərbaycanda yaradılan əlverişli biznes mühiti və geniş iqtisadi inkişaf potensialı da respublikamızın tərəfdaş ölkələrlə daha sıx əməkdaşlığına imkan verir. Bu mənada Avroatlantik məkana intensiv surətdə integrasiya edən Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlıqda maraqlıdır. Bu baxımdan ölkəmizin ən böyük ticarət və investisiya tərəfdaşı olan Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında 2022-ci ilin iyulunda imzalanmış Anlaşma Memorandumu təbii qazın sabit və əlverişli şəraitdə nəqli, həm də Avropaya potensial "yaşıl enerji" ixracı baxımından əhəmiyyət kəsb edir.

Qeyd edək ki, bugünlərdə Brüsseldə

Avropa İttifaqı Şərq Tərəfdaşlığı Xarici işlər nazirlərinin görüşü keçirilib. Al-nin Xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Cozef Borrelin sədrliyi ilə keçirilən görüşdə Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinin xarici işlər nazirləri və Avropa Komissiyasının Qonşuluq və Genişlənmə məsələləri üzrə Komissarı Oliver Varhelyi də iştirak edib.

İclasda Şərq Tərəfdaşlığının hazırkı vəziyyəti və gələcək istiqamətləri, regional təhlükəsizlik, Avropa İttifaqı ilə tərəfdaş ölkələr arasında münasibətlərin perspektivləri haqqında müzakirə aparılıb. Görüşdə həmçinin Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında münasibətlərin inkişafı, Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində oynadığı rol, neqliyyat-kommunikasiya sahəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib, ölkəmizin regional neqliyyat-logistika qovşağı olması vurğulanıb.

Görüşdə iştirak edən Azərbaycan

Uğura aparan yol...

Enerji layihələri Avropanın enerji xəritəsini dəyişdirib

Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov çıxış edərək ölkəmizin Avropa İttifaqı (Aİ) ilə bərabərhüquqlu tərəfdaşlığa əsaslanan münasibətlərin inkişafında maraqlı olduğunu və Azərbaycan Şərq Tərəfdaşlığını qarşılıqlı hörmət, bərabərhüquqlu tərəfdaşlıq, ortaq maraqlar və faydalara əsaslanan ikitərəfli Aİ-Azərbaycan münasibətlərinin

komponentlərini, o cümlədən "yaşıl enerji"nin Avropaya potensial ixracı baxımından əhəmiyyətli olacağını vurğulayıb. Həmçinin, Aİ ilə Azərbaycan arasında yeni ikitərəfli saziş üzrə danışıqların uğurla davam etdiyi bildirilib.

Nazir, Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində inkişaf etməkdə olan neqliyyat qovşağının, o cümlədən

dır: "Xüsusilə də enerji təhlükəsizliyi nöqtəyi-nəzərindən buna daha böyük ehtiyac var və Avropa İttifaqı Azərbaycanı yeni, alternativ enerji mənbəyi kimi qəbul edir.

Reallıq ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın başladığı və Avropa İttifaqının dəstəklədiyi enerji layihələri Avropanın enerji xəritəsini tamamilə dəyişdirib. Öncə neft hasilatına, sonra qaz hasilatına başlanıldı. Eyni zamanda Xəzər dənizini Qara dəniz və Aralıq dənizi ilə birləşdirən neft kəməri çəkildi. 3500 kilometr uzunluğu olan Cənub Qaz Dəhlizi boru kəməri sistemlərini integrasiya etdi və bununla Azərbaycanın təbii qazı Avropa qitəsinə çatdırıldı. Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsində uzunmüddətli, proqnozlaşdırılan və çox etibarlı əməkdaşlıq əlaqələrinin mövcudluğu böyük əhəmiyyətə malikdir. Avropa İttifaqının Azərbaycanla əməkdaşlığın gücləndirilməsi istiqamətində addım və səyləri bu fikri bir daha təsdiq edir.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında bir çox sahələri əhatə edən, o cümlədən

neft, qaz və bərpaulunan enerji mənbələrini, hidrogeni, enerji səmərəliliyini və digər məsələləri nəzərdə tutan enerji dialoqu mövcuddur. Azərbaycanda bərpaulunan enerjinin istehsalı sahəsində böyük potensial Avropa İttifaqı tərəfindən artıq yüksək dəyərləndirilir. Külək və günəş enerjisində artıq sərmayə qoyuluşu prosesinə başlanıb. Bu layihələrin də uğurla icra olunacağına heç şübhə yoxdur. Tərəflər bu məsələdə qətiyyətli və prinsipial mövqe nümayiş etdirlirlər".

Hazırda Azərbaycanın Qarabağda bir çox istiqamətlərdə, o cümlədən enerji sahəsində mühüm layihələrin icrasını planlaşdırdığını xatırladan millət vəkili deyib: "Artıq bir sıra layihələrin icrasına başlanılıb. Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun azad olunmuş ərazilərində Günəş və külək enerjisinin potensialı 9200 meqavatdır. Xəzər dənizində külək enerjisinin potensialı 157 qeqavata bərabərdir. Gələn illər ərzində istifadə ediləcək yeni qaz yataqları da mövcuddur. Bərpaulunan enerjindən istifadə edilmə nəticəsində ixrac üçün daha çox qaz ehtiyatı təmin olunacaqdır".

Şəymən Bayramova

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Şam ağacını şəhid fotoları ilə bəzəmək olarmı?

Faiq Ələkbərli: "Məncə, şam ağacının üzərində şəhid şəklinin qoyulması qəbuledilməzdir"

Lalə Mehralı: "Müqəddəs bildiyimiz ağacın üzərinə fotosunu asmaq daha məntiqlidir"

Yeni ilin astanasındayıq. Hər kəs Yeni il və 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Gününü təmtəraqla, ziyafətlə qarşılamasa da, kiçik yığıncaq keçirir. Bayramlarda arzulayırdıq ki, gələn ili Qarabağda qeyd edək. Artıq o arzumuz iki ildir, gerçəkləşib. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra sosial şəbəkələrdə hər Yeni il ərəfəsində şam ağaclarının üzərinə şəhid fotolarının asıldığı şəkillər yayılır.

Həmişəki kimi fikir ayrılığı yaşanır. Sosial şəbəkələrdə bəzilərini tenqid, bəzilərini isə təqdir edir. "Bu, şəhidləri bayramlarda da unutmadığımız anlamına gəlir", "Şam ağacını şəhid şəkilləri ilə bəzəmək düşüncəsizliyin nəçənci səviyyəsidir", "Dəlixanadiri", "Elədirsə, şəhidlərimizi harda xatırlayaq?" kimi fikirlər səsləndirilir.

Müzakirələrə səbəb olan mövzu ilə əlaqəli "Şərq"lə fikirlərini bölüşən türkoloq-alim Faiq Ələkbərli bunun çox həssas məsələ olduğunu vurğulayıb: "Elə ailələr var ki, bunu şəhidlərinin Yeni ilin də yad etməsi kimi qiymətləndirir. Sözündən aspektədən yanaşaraq haqq qazandırılar. Hər tərəfin öz arqumentləri var. Məncə, şam ağacı-

nin üzərində şəhid şəklinin qoyulması qəbuledilməzdir. Bunu doğru saymıram, mənalı deyil. Lakin kimsə özündə rahatlıq tapmaq niyyəti ilə belə addım atırsa, birmənalı şəkildə ittiham etməməliyik. Fərdlərin

düşüncələri fərqlidir. Şəhidlərin məzarını ziyarət etmək, anım tədbirləri keçirtmək daha çox lazımdır".

Sosioloq Lalə Mehralı isə bildirib ki, şam ağacının üzərinə şəhid şəklil asmaqla qəbahət iş görmürlər: "Şam ağacının əkilməsi, böyüdülməsi türklərdə müqəddəs davranış kimi qəbul edilir. Məzarlıqlarda şam ağaclarının sayı çoxdur. Çünki ta qədimdən pis ruhları, varlıqları qovmaq üçün şam ağacının müdafiəsi, qalxanı olduğu düşünülür. Azərbaycanın ekrəs ərazisində şam ağacları üstünlük təşkil edir.

Bəzən söyləyirlər, şam ağacının bəzədilməsi xristianlardan bizə keçib. Lakin öz qədim adətimizdir. Müqəddəs bilinən ağacın üzərindən müqəddəs şəhidlərimizin fotosunu asmaq o qədər də tənqid edilesi vəziyyət deyil. Bayram əhval-ruhiyyəsinə görə tənqid hədəfinə çevrilir. Şam ağacının üzərində fotolarını asmaqla onları xatırlayırdıq. Ümumilikdə, fərddən fərdə dəyişən mövzudur. Bəlkə, etiraz edən şəhid ailələri də ola bilər. Amma şəhidin maketini düzəldib, qarşısında oynamaq, toy etməkdən, müqəddəs bildiyimiz ağacın üzərinə fotosunu asmaq daha məntiqlidir".

Aygün Tahir

30 il yetmədi?

Azərbaycanın sərvətlərinin talanmasına son qoyulmalıdır

"Təbii sərvətlərimizin ermənilər tərəfindən talanması narahatedicidir. Biz yenə də ikili standartların nəticəsini görürük". Bu fikirləri Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin üzvü Fatma Yıldırım "Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı deyib.

Deputat bildirib ki, Azərbaycanın təbii sərvətlərinin ermənilər və onların havadarları tərəfindən talanması bizi narahat edir: "Azərbaycan ictimaiyyətinin tələbi odur ki, "Qızılbulaq" və "Dəmirli" yataqlarının istismarına son qoyulsun. Ermənilərin ərazilərimizdə ekosistemi məhv etməsi, yeraltı sərvətlərimizi talamaqları üçün 30 il yetmədi? Necə olur ki, xarici ölkə vətəndaşları bu ərazilərə sərbəst gire bilir, amma Azərbaycan vətəndaşlarına qadağa qoyulur?". Fat-

ma Yıldırım Ermənistanın ekoloji terroruna etiraz əlaməti olaraq Milli Məclisin deputatlarının bəyanat vermesini təklif edib.

Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanov da deyib ki, Rusiya sülhməramlıları mandatlarından sui-istifadə edirlər: "Azərbaycan heç bir qüvvəyə imkan verməyəcək ki, müstəqilliyimizə, ərazi bütövlüyümüzə zərbə vursun. Rusiya sülhməramlılarının bir qrup ictimai fəal və ekoloqun qarşısını kəsdiyi yolu məhz Azərbaycan dövləti inşa edib". S.Qurbanov qeyd edib ki, mandatlarından sui-istifadə edən Rusiya sülhməramlıları ekoloqların və bir qrup ictimai fəalın qarşısını kəsiblər. Bu, heç bir hüquqa sığmır: "Dövlətimiz bundan sonra ərazilərimizdə ekoloji tarazlığın pozulmasına imkan verməyəcək. Azərbaycan Zəfərindən sonra erməni vəhşilərinin məhv etdikləri əraziləri yenidən qurur".

İsmayıl

"Günlər öncə yazıçı Əlisa Nicatın aktuallaşan durumuna olan münasibətləri yetərinəcə seyr etdim. Doğrudur, Şahbaz Xuduoğlu bir yazıcının acınacaqlı durumunu ictimailəşdirdi, amma onun həlli yolunu Əlisa Nicatı fərdləşdirməkdə, yazıçı kontekstindən çıxartmaqda tapdı". Bu sözləri "Şərq"ə açıqlamasında şair Emil Rasimoğlu deyib.

Şairin sözlərinə görə, məsələnin əsas mahiyyətinin fərqi nə varılmasında, üzə çıxarılmasındakı gücsüzlük,

Sabahın Əlisa Nicatları çoxdur

Emil Rasimoğlu: "Məsələ həllini tapmalı idi. Amma olmadı!"

iradəsizlik tək Şahbaz Xuduoğlunda yox, elə Əlisa Nicatın özündən tutmuş bu məsələni müzakirə edən hər kədə müşahidə olundu: "Əslində Əlisa Nicatın mənzərəsi bir faciənin simptomu idi. Şahbaz Xuduoğlu (və müəyyən ədəbi, ictimai çevrə) bəs neylədi? Həmin simptomu yaradan faciəni yox, simptomun özünü aradan qaldırdı. Bunun da müvəqqəti olduğunu düşünürəm. Fərz edin,

qan-damar sisteminə problemi olan bir adamın təzyiqi yüksəlir. Burada təzyiqin tənzimlənməsinə qarşı atılan addımlar yalnız müvəqqəti rahatlığa xidmət edəcək, problemin aradan qalxmasına yox.

Bəs Əlisa Nicatın mənzərəsinin fonunda nə dayanırdı? Təbii ki, bir ölkədə yazıçıya, sənətkara müəyyən laqeydlik və o laqeydliyə səbəb olan amillər! Bir az da dəqiq desək, dövlətin yazıçıya, sənət adamına olan qayğısının bəs qədər olmaması, bu azmış kimi, göstərdiyi o az qayğının da doğru ünvanlara, öz sahibinə düzgün şəkildə çatdırılmamasıdır.

Məsələ bu istiqamətdə aktuallaşmalı, müzakirə olunmalı, həllini tap-

malı idi. Amma olmadı! Səbəbi isə bir daha deyirəm, iradəsizlik, gücsüzlük. Bu məsələdə Əlisa Nicatın da bir yazıçı kimi iradəsi, necə dəyərlər, əlinəki bir tikə çörəyi aşma bilmədi. Əgər

aşsaydı, o, durumunun aktuallaşmasını alqışlayardı, amma fərdi formada - bu şəkildə həllindən imtina edib, öz vəziyyətini ölkədə yazıçı yaşamı ilə, yazıçıya olan diqqətlə əlaqələndirib problemin

bu yöndə həlminə çalışdı, can atardı, hətta tələb edərdi! Yoxsa ki Əlisa Nicat bilməli idi ki, kitabı oxumaq üçün alarlar, yardım üçün yox! Kitabı oxumaq üçün imzalayarlardı, yardım üçün yox! Yardım üçün alınan, imzalanan kitabın taleyi də elə müəllifin taleyindən geri qalmaqacaq.

Bu gedislə Şərif Ağaylar, Pərviz Cəbrayillər, Salam Sarvanlar, Kənan Hacılar...və daha kimlər, kimlər sabahın Əlisa Nicatları deyilmə? Hətta bəlkə də bu günün Əlisa Nicatlarıdır, nəinki sabahın! Dövlət, məsul qurumlar, səlahiyyətli şəxslər mövcud mənzərəni görməli və problemin fərqi nə varmaldır!".

Şəymən

Bələdiyyələr də bina və mənzil sahiblərindən vergi istəyir

Əkrəm Həsənov: “Vətəndaş bələdiyyənin normativ xarakterli aktının mövcud olmadığı səbəbindən məsuliyyətə cəlb oluna bilməz”

Son zamanlar bələdiyyələr torpaq mülkiyyətçilərindən torpaq vergisinin, bina və mənzil mülkiyyətçilərindən isə əmlak vergisinin ödənilməsinə tələb edirlər.

Hüquqşünas Əkrəm Həsənov isə “Şərq”ə açıqlamasında deyib ki, Vergi Məcəlləsinin 8-ci maddəsinə görə, bələdiyyə vergilərinə fiziki şəxslərin torpaq və əmlak vergisi aiddir: “Məcəllədə həmin vergilərin dərəcələri də təsbit edilib. Amma 4.4-cü maddədə o da vurğulanıb ki, bələdiyyə vergilərinin dərəcələri vergi qanunvericiliyində təsbit edilmiş hədlər daxilində müəyyən edilir. Yəni hər bələdiyyə ərazisində tutulan verginin dərəcəsinə müay-

yən etməlidir. Bələdiyyələr bunu hansı hüquqi aktda müəyyən etməlidir?”

“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Konstitusiyaya Qanununun 1.0.3-cü və 4.1.6-cı maddələrinə əsasən, bələdiyyələrin əhali üçün məcburi qərarları normativ xarakterli akt formasında rəsmiləşdirilməlidir. O cümlədən həmin akt 78-ci maddəyə uyğun olaraq Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməlidir. Lakin Azərbaycan bələdiyyələrinin indiyədək həmin Reyestrə daxil etdikləri bir akt var - nizamnamələri.

Beləliklə, Vergi Məcəlləsi yerli (bələdiyyə) vergiləri nəzərdə tutsa

da, hətta onların yuxarı həddini müəyyən etsə də, bələdiyyələr sırf özlərinə münasibətdə bu cür vergiləri normativ xarakterli aktlarında təsbit etməyiblər. Buna görə də vətəndaşlar həmin vergini ödəmədiyi təqdirdə bələdiyyələr qanuni ələtlərlə heç nə edə bilməzlər. Vətəndaş bələdiyyənin normativ xarakterli aktının mövcud olmadığı səbəbindən məsuliyyətə cəlb oluna bilməz.

Hüquqi savadsızlığın və etinasızlığın bedəli budur! Zaten bu, nəticə olaraq bələdiyyələrimizin yeganə problemi deyil”.

Şəymən

"Hər dərmandan 5-6 qutu gətirilməsinə icazə verilə bilər"

Natiq Cəfərlı: "Taarif Şurası vasitəsilə dərman qiymətlərinin tənzimlənməsi qərarı çox səhv və mənasız qərardır"

Dövlət Gömrük Komitəsi ölkəyə şəxsi istifadə üçün gətirilən dərmanlar üçün norma müəyyən edilməsi istiqamətində iş aparır.

Bunu Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin I müavini, sədr vəzifəsini müvəqqəti icra edən Şahin Bağırov bildirib: "Bununla bağlı Səhiyyə Nazirliyi ilə birgə iş aparırıq. Yəqin ki, yaxın vaxtlarda hökumətə müvafiq qanun layihəsi təqdim ediləcək”.

İqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərlı isə "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, problemin əsas kökü dərmanların qiymətinin baha olması ilə bağlıdır. Ölkəyə şəxsi istifadə üçün gətirilən dərmanlarla bağlı yeni tənzimləmələrin olması yaxşı haldır. Bununla bağlı limitin az olması doğru yanaşma deyildi. Ən azı hər dərmandan 5-6 qutu gətirilməsinə icazə verilə bilər: "Ancaq bu, problemdən çıxış yolu deyil. Normaların artırılması apteklərdəki bahalaşmaya təsir etməyəcək. Ölkədə nə qədər insan xərəcə gedir? Daimi olaraq dərman qəbul etməli olan xəstələr var ki, xərəcə gedib-gələn tanışı yoxdur. Bəs onlar nə etsin?

Ölkə daxilində dərmanların qiymətinin baha olmasına qarşı real addımlar atılmalıdır.

Dövlət tərəfindən Taarif Şurası vasitəsilə dərman qiymətlərinin tənzimlənməsi qərarı çox səhv, yanlış, absurd və mənasız qərardır.

Bu mexanizmlər yaradılanda sonra qiymətlər qalxır, keyfiyyət isə aşağı düşür, çünki qiymət təyin edilməsi istehsalçı ölkələr və molekullar üzərdir. Bu zaman molekulların ən ucuzu, keyfiyyətsiz alınır ölkəyə gətirilir, keyfiyyətli dərman qıtlığı yaranır və qiymətlərin isə yüksəlməsi prosesi baş verir. Hökumət bazar iqtisadiyyatının genişlənməsinə və xarici dərman şirkətlərinin ölkəyə girişinə şərait yaratmalıdır”.

Ekspert deyib ki, ölkədə Taarif Şurasının tənzimlənməsi təbiiq olunandan, onlarla dərman satan kiçik və orta şirkətlər iflas edib bazardan çıxdılar, böyük şirkətlər qalıblar ki, onlar da qiyməti diklə etməkdə çətinlik çəkirlər: "Digər bir məsələ gömrük rüsumları və vergilərlə bağlıdır. Ölkədə dərman preparatlarına 18 faiz ƏDV var. Azərbaycan dövləti dərman preparatlarına qoyulan gömrük rüsumunu sıfırlamalı, əlavə dəyər vergisini də 18 faizdən 2 faizə qədər azaltmalıdır. Bu, qiymətlərin kəskin ucuzlaşmasına və bazarda rəqəbat mühitinin artmasına imkan verə bilər”.

Şəymən

"Oturaq həyat tərzı çox ziyanlıdır"

Ağa Salamov: “Əla növ undan hazırlanan məhsullar oturaq həyat tərzı keçirən insanlarda xəstəliklər yaradır”

Bir çoxumuz iş şəraiti ilə əlaqədar olaraq bəzən saatlarla kompüter arxasında olmağa məcbur qalıırıq. Ofis şəraitində çalışan şəxslər üçün oturaq həyat şəraiti qaçılmazdır ki, bunun da sağlamlığa əks təsirlərinin olduğu bəllidir.

Bəs görəsən, günlük həyatımızın 7-8 saatını oturaq şəkildə keçirərkən, hansı şəkildə qidalanmalıyıq? Ofis şəraitində çalışan insanların qida rasionu necə olmalıdır?

Məsələ ilə bağlı danışan qida məsələləri üzrə mütəxəssis Ağa Salamov oturaq həyat tərzinin obez də daxil olmaqla, bir sıra xəstəliklərə gətirib çıxardığını bildirib: "Oturaq həyat tərzı çox ziyanlıdır və bəzən obezə qədər gətirib çıxarır. Bəzi hallarda bu şəraitdə çalışan insanlarda qan dövranı pozulur. Bütün günü yorğunluq, əzginlik müşahidə

edilir və başgicəllənmə halları yaşayır. Ona görə də bir saatdan bir fiziki aktivlik olmalı, ən azından çay süzmək bəhanəsi ilə də olsa, yerimədən durmalıyıq. Əgər bu olmasa, belə həyat tərzı müxtəlif xəstəliklərə gətirib çıxaracaq".

Qida məsələləri üzrə ekspert

ofis şəraitində çalışan şəxslərin əla növ un məhsullarından uzaq durmalı olduğunu deyib. Ekspert yaşıl çaydan istifadənin zəruri olduğunu da qeyd edib: "Çox vaxt ofis şəraitində çalışan şəxslər evdə hazırlanmış yeməklə qidalanırlar. Xüsusilə riskli qidalar kimi hesab olunan toyuq,

balıq, yumurta kimi məhsullar səhərdən günortayadək soyuducuda qalmadıqda, bu, zəhərlənməyə qədər gətirib çıxarır. Bundan başqa mayonezli qidalar, salatlar,ət yeməkləri də risk daşıyıcıdır. Sağlam qidalanmaq istəyən şəxslərin masalarında dietik peçenyələr olmalıdır və onlar ara-sıra yaşıl çay qəbul edərək, istirahət etməlidirlər.

Bundan başqa lifli qidalar istehlak edilməli, kök, çuğundur, badımcan kimi qidalar yeyilməlidir və undan hazırlanan məhsullardan uzaq durmaq lazımdır. Əla növ undan hazırlanan məhsullar oturaq həyat tərzı keçirən insanlarda qəbizlik, bağırsaq xəstəlikləri və s. yaradır. Bu səbəbdən oturaq həyat tərzı keçirən insanlar bir dilim almaqla ancaq lifli çörəklərdən istifadə etməlidir. Bundan başqa ölçü gözlənilməklə, zülal da qəbul edilməlidir”.

Şəymən

Monitorinqin aparılmasına əngəli yaradan ruslardır

Çünki onlar da Azərbaycana aid yataqlardan gəlir əldə edirlər

"Moskva Xocalı soyqırımından sonra bölgədə müharibənin genişlənməyə təhlükəsi nə görə Qarabağdakı mənfur 366 hərbi briqadını bölgədən çıxarmağa qərar vermişdi". Bu barədə "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri

Elxan Şahinoğlu deyib.

Ekspert bildirib ki, o zaman hadisəni yerində izləyən rusiyalı jurnalistlərdən biri hərbi briqadaya komandanlıq edənlərin və onların xanımlarının məşinlərində pul və zi-nət əşyaları daşınmasının şahidi olmuş və bunu qələmə almışdı: "Qarabağdakı rusiyalı hərbiçilər iki yolla varlanırdılar. Birincisi, rusiyalı hərbiçilərlə erməni separatçıları birgə işğal etdikləri ərazilərdə azərbaycanlıların evlərini yağmalayırdılar. İkincisi isə separatçılar onlara verilən dəstəyə görə, erməni lobbisindən aldıkları pulları rus zabitlərlə bölüşürdülər. Kim zəmanət verə bilər ki, erməni separatçıları yenə eyni taktikadan istifadə etməsələr?! Separatçılar erməni lobbisindən aldıkları pulu rusiyalı hərbi kontingentin rəhbərliyi və zabitləri ilə bölüşürlər. Azərbaycana aid yataqların qanunsuz istismarından əldə edilən gəlirdən onlara pay verirlər. Azərbaycanlı məmurların yataqlarda monitorinq aparmasına yaradılan əngəlin səbəblərindən biri də budur. Rusiya Ukraynanın işğal etdikləri ərazilərində taxılı yağmaladıqları kimi, hərbiçiləri də Azərbaycan ərazisində yataqlarımızın qanunsuz istismarından qazanır”.

İsmayıl

Gündə iki dəfə yemək sağlamlıqdır

Türk professor: “4 saat ac qalaraq cavanlaşın”

(Əvvəli səh: 8-də)

10 ildir gündə iki dəfə qidalandığını bildiren Yavuz Yörükoğlu sözlərinə davam edir: "Səhər yeməyim yoxdur, çay içirəm. Təbii ki, mən də də türk qəhvəsi var. İlk yeməyimi saat 13:00-da yeyirəm. Bu müddət ərzində zərər qədər aclıq hiss etmirəm və özümü daha yüngül, gümrəh hiss edirəm. Əvvəllər Amerika dəbinə uyğun olaraq az və tez-tez yemək deyilirdi.

Deyərdilər ki, belə yeyiləndə çəki alınmır, maddələr mübadiləsi sürətlənir. Bunun heç bir elmi əsası yoxdur. Buna görə də pəhrizimiz və ya yeməklərin sayı ilə enerji səviyyəimiz arasında heç bir əlaqə yoxdur. Yeməklərimizi zülal, karbohidrat, sağlam yağlar və meyvə-tərəvəzlərlə balanslı şəkildə təşkil etsək, qida ehtiyacımızla bağlı heç bir problem olmayacaq”.

Yavuz Yörükoğlu sağlam və uzun ömür sürməyin sirlərini paylaşdı: "30 gündə 10 il" adlı kitabında da izah etdiyi "aralıq oruc" üsulundan danışır. "İnsanlar 14 və 16 saat ac qaldıqda, yəni aralıq oruc tutduqda gözələri qorxur", - deyən professor, "halbuki ortada qorxulacaq bir şey yox, insanlar var ki, zəif axşam saat 8-dən sonra yemək yemir, saat 12-də də yatır, səhər 8-də oyanırsa, demək, 12 saat yemək yemir. Buna aclıq deyilmir. Səhər yeməyini buraxıb ilk yeməyini 13.00-da yeyirsə, deməli, 4 saatlıq aclıq dövrü var. Yəni əcdırsa, ac qalma müddəti 4 saatdır. Bu müddət ərzində su, şəkərsiz çay və qəhvə içmək olar" deyə bildirir.

Səhər və günorta arasındakı bu 4 saatlıq aclığın son dərəcə təsirli və sağlam bir aclıq olduğunu vurğulayan Yavuz Yörükoğlu sözlərinə əlavə edir: "Bu saatlarda şəkər və insulin müqaviməti normalaşır. Əvvəlcə qanda olan triglicerid yağları, sonra isə bədən digər orqanlarında yığılan yağları yandırır. Beləliklə, bu, çox sağlam bir prosesdir. Səhər 14 saat kalori qəbul etmədikdən sonra bədəninizdə otofagiya deyilən bir proses başlayır. Otofagiya hüceyrələrimizin içərisində baş verən təmizlə-

"Digər bir səhv çöreyi istehlak etməməkdir. Lakin bütün elmi araşdırmalar deyir ki, gündəlik enerji ehtiyacımızın ən azı yarısı karbohidratlardan gəlməlidir. Çörək yemək bizi sağlam kompleks karbohidratlarla təmin edir"

mə, təkrar emal və cavanlaşma əməliyyatıdır. Müəyyən müddət ərzində kalori qəbul edilmədikdə, lizosomlar aktivləşir. Hüceyrədəki DNT-si zədələnmiş yağ damcılarını, köhnəlmiş zülalları və orqanoidləri yeyir və yerinə yenilərinin əmələ gəlməsini təmin edir. Bu vəziyyət otofagiya, yəni özünü yemək adlanır. İnsan orqanizmi həm genetik, həm də metabolik olaraq müəyyən dövrlərdə oruc tutmağa uyğunlaşır. Bu, faydalı və zəruri prosesdir.

"İnsanlar etdikləri qida səhvləri ucbatından arıqlamaqda çətinlik çəkirlər. Bu səhvlərdən birincisi, axşam saat 8-dən sonra yemək yeməkdir", - deyən Yörükoğlu: "Sözügədən saatdan sonra yeyilən qidalar meyvə, qoz-fındıq kimi sağlam qidalar olsa da, bu qidaları həzm edib yandırmaq mümkün deyil. Maddələr mübadiləsi bizim yandıra bilmədiyimiz kaloriləri alıb yağa çevirir. Başqa bir səhv süfrədən ac qalmaqdır. Çox insan arıqlamaq və ya kökəlmək üçün yeməkdən az yeyir. Doymamış yeyib qalxır, iki saat sonra isə ac qalır. Yatan da çox kalorili gımiyyəti yeyir. Digər bir səhv çöreyi istehlak etməməkdir. Lakin bütün elmi araşdırmalar deyir ki, gündəlik enerji ehtiyacımızın ən azı yarısı karbohidratlardan gəlməlidir. Çörək yemək bizi sağlam kompleks karbohidratlarla təmin edir. Bu həm də məmnunluq və toxluq verir”.

Turan

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırı
Baş redaktorun I müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyet Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova,
İsmayıl Qocayev, Kənan Eynuroğlu,
Günəş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:
Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İlaha İbrahimova,
Nailə Cabbarlı, Fazilə Məmmədova

Qəzet “Şərq”in
kompyuter mərkəzində
yığılır, səhifələrin və
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya
Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisensiya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti,
“Azərbaycan” nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: “Kapitalbank”ın ASC
1 sayılı Nəsimi filiali 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ01350100000000001944
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330
Tirajı: 1550 Sifariş: 3639

Elan
Bakı şəhəri, Nəqliyyat Təlim-Tədris Mərkəzi tərəfindən Cabbarlı Savalan Gülgəzir oğluna verilməsi (B.C dərəcəli) sürücülük şahadətnaməsi istiqaməti üçün etibarsız sayılır.
Əlizadə Günay Knyaz qızının adına verilməsi "Qurtuluş-93" bağçalı evlərə məxsus T0054 evin sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası tərəfindən Məmmədova Sona Vüqar qızına verilməsi Dizayn Tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Bildiriş
"AZBOOKGROUP" MMC (VÖEN: 1702073941) fəaliyyətinə xitam verilərək "LIBRAFF" MMC "AZBOOKGROUP" MMC-nin ona qoşulması nəticəsində yenidən təşkil olunduğunu elan edir.
"AZHOBACO" MMC VÖEN: 1701992931 "AZHOBACO" MMC (VÖEN: 1701992931) fəaliyyətinə xitam verilərək "LIBRAFF" MMC-yə (VÖEN: 1702192791) qoşulduğunu və "LIBRAFF" MMC "AZHOBACO" MMC-nin ona qoşulması nəticəsində yenidən təşkil olunduğunu elan edir.
Əhmədova (keçmiş Eminova) Səvinc İdris qızına "BƏRƏKƏT İNŞAATCI 07" MTK tərəfindən 22.03.2005-ci il tarixində verilmiş müqavilə və maliyyə arayışı itdiyi üçün etibarsız sayılır (ünvan: Bakı şəh., Nərimanov ray., R.Qafur küçəsi "A" Bloku 3-cü mərtəbə 10 saylı ev.

Mişel Obama imicini dəyişdi

Kimi, vaxtı dayandırmaq istəyir. Bəziləri vizual məmnunluq üçün plastik əməliyyata girir, bəziləri saçlarını kiçik bir dəyişikliklə tamamilə fərqli görünüş alır.

Məqsədlərinin daha gözəl və cazibədar olmaq olduğu aydındır. Bəziləri plastik əməliyyat etdirmir və özünü illərin axınına buraxır. Məşhur adlardan birinin dəyişikliyi ilə tanış olaq...

"Şərq" xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, həyatını prodüser və yazıçı kimi davam etdirən ABŞ-nin keçmiş birinci xanımı Mişel Obama qısa və düz saçları ilə imicini tamamilə dəyişib.

Mişel Obama Afrika köklərini ortaya qoyan qıvrım saçlı görünüşü ilə "Gətirdiyimiz işıq" adlı üçüncü kitabının təqdimatına qatılıb. Nazik hörükləri ilə də diqqət çəkən Obama, saçlarında maraqlı topuz düzəltdirib və onun yeni imici bəyənilib.

Turan

İti öldürənin cəzası ağır oldu

6 aydan 4 ilə qədər həbs cəzası istənilib

Konya Böyükşəhər Bələdiyyəsi Sahibsiz Heyvanlara Baxım və Reabilitasiya Mərkəzində çalışan iti vəhşicəsinə öldürməsi ilə bağlı tələb edilən cəza müəyyənləşib.

"Şərq" türk mediasına istinadən xəbər verir ki, hadisəni törədən iki şəxs "ev heyvanını və ya ev heyvanını qəsdən öldürmək" maddəsi ilə 6 aydan 4 ilə qədər həbs cəzası istənilib.

Konya Böyükşəhər Bələdiyyəsinin Sahibsiz Heyvanlara Baxım Evi və Reabilitasiya Mərkəzində çalışan şəxsin iti küreklə vuraraq onun ölümünə səbəb olan görüntülər hiddət doğurub.

Ötən ay baş verən hadisədə sığınacaqda iki kəndirle bağlayıb sürüyüblər. Müayinələr nəticəsində müəyyən edilib ki, küreklə şəxs tibb işçisi Murat Bacak, iti sürüyən isə Sefa Çakmakdır.

Həbs edilən iki şəxs barəsində cinayət işi açılıb. Zorakılıq hadisəsi qeydə alınarkən orada olan digər işçilərin hamısı işdən çıxarılıb.

Turan

Bakıda sidik kisəsi çöldə doğulmuş uşaq əməliyyat olundu

5 yaşlı uşaq çətin günləri geridə qoyub

Sidik kisəsi çöldə doğulmuş körpə Bakıda əməliyyat olunub. "Medicina" xəbər verir ki, Mərkəzi Klinikaya gətirilən 2 aylıq körpənin sidik kisəsi, sidik axarları çöldə olub, sidik kanalı olmayıb, cinsiyyət orqanı penisi açıq şəkildə olub.

Sidik kisəsi ekstrofiyası (epispadiya) diaqnozu qoyularaq cəkəsi 3,5 kq olan körpə üzərində uşaq cərrahiyyəsinin ən çətin əməliyyatlarından olan sidik kisəsi ekstrofiyasının təmiri əməliyyatını uşaq cərrahı Fuad Hüseynov icra edib.

Uşağın hazırda 5 yaşlı var, çətin günləri geridə qoyub, daimi kontrol altındadır.

Rok musiqi beyin şişlərində faydalıdır

Alimlər bərk musiqiyə qulaq asmağın xəstələrə yaxşı təsir etdiyini sübut edib

Saratov milli universitetin alimləri möhkəm, bərk musiqiyə qulaq asmağın beyin şişləri xəstələrinin müalicəsinə yaxşı təsir etdiyini sübut edib.

"Medicina" xəbər verir ki, belə musiqilərin beyin hematoensefalik baryerini açmağa və aşmağa səbəb olduğunu nəzərə alaraq, beyin şişlərindən müalicə alanlarda kimyoterapiya və dərmanların beyinə yaxşı çatmasını təmin edir.

Bela ki, bu baryer çox möhkəm olub, mərkəzi sinir sistemi ilə qan sistemini ayırır. Bu baryer beyini zərərli toksinlərdən, maddələrdən, dərman vasitələrinin beyinə çatmasından qoruyur. Şiçanlar üzərində aparılan eksperimentdə 2 saat ərzində səs gücü 100 db olan rok musiqi səsləndirilib. Nəticədə şiçanlarda 40 dəqiqə sonra baryerin keçiriciliyinin artdığı görülüb. Alimlər planlaşdırır ki, bu metod Parkinson və Alzheymer xəstələri üzərində sınaq, çünki onlarda da beyinə dərman vasitələrinin çatdırılması problemi ola bilər.

Polşanın ilk və yeganə kosmonavtı dünyasını dəyişib

Polşanın ilk və yeganə kosmonavtı, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Mirosław Qermaşevski 82 yaşında vəfat edib.

Azərbaycan TASS agentliyinə istinadla xəbər verilir ki, bu barədə onun kürəkəni, Avropa Parlamentinin polşalı üzvü Rişard Çarneçki twitter sahifəsində məlumat verib.

Onun Varşava xəstəxanasında dünyasını dəyişdiyi bildirilir.

Xatırladaq ki, Qermaşevski 1978-ci il iyunun 27-də sovet kosmik gəmisi "Soyuz-30" ilə kosmosa çıxıb. O, Yer atmosferindən kənarda 7 gün 22 saat 2 dəqiqə 59 saniyə qalaraq kosmosa səyahət edən 89-cu insan olub.

Gündə iki dəfə yemək sağlamlıqdır

Türk professor: "4 saat ac qalaraq cavanlaşın"

Artıq çəkini idarə etməyə kömək edir, şəkəri tarazlaşdırır, insulin müqavimətini qırır. Qandakı zərərli yağları yandıraraq enerji istifadəsini təmin edir və gənclik gənclərini aktivləşdirir. Bütün bunlar gündə iki dəfə yemək yemək nəticəsində gerçəkləşir. Bəs, iki dəfə yemək sistemi necə həyata keçirilir? "Şərq" türk mediasına istinadən xəbər verir ki, türkiyəli professor Yavuz Yörükoğlu bütün detalları izah edib.

5-6 il əvvələ qədər sağlam və balanslı qidalanmanın qızıl qaydasının 3 dəfə yemək və 3 qəlyanaltı olduğu vurğulanırdı. Ancaq hazırda gündə iki dəfə yeməyin daha düzgün olduğu iddia edilir. Bəs niyə? Nə deyirdi ki, iki dəfə yeməklə orqanizmin daha sağlam olduğu qənaətinə gəldi? Dünyada 1950-1960-cı illərə qədər gündə üç dəfə qidalanma pəhrizinin olmadığını vurğulayan Ürək-Damar Cərrahiyyəsi mütəxəssisi professor Yavuz Yörükoğlu bunları deyir: "O zaman I. və II. Dünya müharibələri başa çatdı, dünyada firavanlıq və bolluq dövrləri oldu, yeməklərin orta sayı

ikiyə düşdü, yüksəldi. Porsiyalar böyüdü, çatmadı, qəlyanaltılar müdaxilə etdi. Həmin illərdən sonra bütün dünyada piylənmə, şəkərli diabet və ürək-damar xəstəlikləri 3-5 dəfə artdı. Bu o deməkdir ki, bu pəhriz düzgün deyil. Elmi araşdırmalar bizə göstərir ki, ən sağlam qidalanma üsulu gündə iki dəfə yeməkdir. Çünki həddindən artıq qidalanmanın üzərinə zərərli qidalar əlavə olunduqda bədəndəki bütün tarazlıqlar alt-üst olur.

Orqanizminiz gündə iki dəfə yemək yeməyə proqramlaşdırılıb və üç dəfə yemək çox olur. Xalq arasında "Şəhər yeməyi günün ən vacib yeməyi" kimi tanınır, lakin bu, doğru deyil. Elm bunu dəstəkləmir. Əgər çəkiniz, şəkəriniz və xolesteriniz yoxdursa və şəhər yeməyi istəyirsinizsə, buyurun yeyin. Ancaq bu şəhər yeməyindən heç bir xüsusi fayda gözləməyin. Tarixən insanlar gündə orta hesabla iki dəfə yemək yeyir.

yir. Mənim 67 yaşım var. Mənim yaşımda olanlar ana-atalarının, daha gənclər isə yaşlı nəvə və babalarının şəkillərini tapıb baxsın. Görəcəksiniz ki, onların arasında demək olar ki, kök adam yox idi. O vaxtlar gündə orta hesabla iki dəfə yemək yeyirdilər. Artıq yemək utancverici sayılırdı, "boğazını mürdarladı" hesab edirdilər. Deməli, ən sağlam qidalanma üsulu gündə iki dəfə yemək və arada heç nə yeməkdir. Zaman-zaman ac qalmaq faydalıdır".

(Davamı səh: 7-də)

Turan

İnanılmazdır... 12 yaşında filmdən təsirləndi

Ən sərt havalarda yalın ayaqla gəzən, budaqdan budağa, bir ağacdən digərinə atlanan, göydələnlərə dırmanan Leo Urban (Leopold Hurbin) fransız Tarzan kimi məşhurlaşmış. Sosial şəbəkələrdə yayımlanan videoları isə izləyənlərin nəfəsini "kəsir".

"Şərq" "Milliyet.com" a istinadən bildirir ki, fransız Tarzanın maraqlı həyat hekayəsi var. Leo Urban 1994-cü ildə Fransada dünyaya gəlib. Təbiətdən zövq almaqla yanaşı, təbiəti ram etməyi də öyrənib. 28 yaşlı Leo hazırda sosial medianın gündəmindədir və fransız Tarzan kimi tanınır. Amma Leonun tarzanlığına səbəb məşhur Amerika filmi Tarzanın qəhrəmanı olmayıb. Leo 12 yaşından başlayaraq "Yamakasi: Modern zamanların samurayları" filmi izləyib və öz gələcəyinə qərar verib. Bu filmə gənclər ağaclara dırmanan, yüksəkliklərə rəğmən risk alaraq ölüme meydan oxuyurdular. Bu səhnələr gənc Leonun hafizəsində yer alayıb və

o, fiziki güc və dayanıqlıq verdişini inkişaf etdirən idman növüylə məşğul olmağa başlayıb. Bu qərarı onu dünya miqyasında fenomenə çevirib. Leo hər gün saatlarla fiziki hərəkətlər edib, idmanla məşğul olub. Meşədə, dağlarda, müxtəlif yüksəkliklərdə məşqlər edib. Bu gün sahib olduğu vərdişlərə həm də bəzi heyvanları kənardan izləməklə nail olub. "Heyvanları çox sevirəm və onlardan çox şey öyrənirəm. Heyvanların hərəkətlərini izləmək harada necə davranmalı olduğunu mənə öyrədir" söyləyən Leo Urban kiçik yaşında qəza da keçirib. Təhlükəli hərəkətlər edərkən yıxılıb, iki biləyi, dişləri, həm də körpücük sümüyü qırılıb. Başına gələnlərdən qorxub çəkinməyib, əksinə, bir daha səhv etməməyi öyrənib. Leo Urban hazırda Avropanın ən yüksək qalalarına yalın əl və ayaqla dırmanan idmançıdır. Bunlar əsl və ayaqla dırmanan idmançıdır. Bunlar əsl və ayaqla dırmanan idmançıdır. Bunlar əsl və ayaqla dırmanan idmançıdır. Bunlar əsl və ayaqla dırmanan idmançıdır.

Həzrəti fransız Tarzanın Instagram izləyicilərinin sayı 674 min nəfərdir. Leo "ən yaxşı ayaqqabı, ayaqlarımızdır. Yalın ayaqla gəzməyin, qaçmağın çox faydaları var. Ayaqqabılarını at və bunun dadını çıxar" - deyib.

Mələhət

İndoneziyada turistlərə qadağa

Ölkənin yeni cinayət məəcəlləsi əcnəbilərin ölkəyə səfərinin qarşısını ala bilər

İndoneziyada nikahdankənar cinsi əlaqəni cinayət hesab edən qanun layihəsi parlamentdən keçib. Evlilikdən kənar cinsi əlaqə ilə yanaşı, doğuşa nəzarəti təşviq etmək, söyüş söymək və dövlət məmurlarını təhqir etmək də cinayət sayılırdı.

"Şərq" xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, turizmdən xeyli gəlir əldə edən İndoneziya bununla bağlı yeni qayda qoyub. "İndoneziyanın yeni cəza məəcəlləsinin müddəalarına əsasən, Bali adasına gələn və ya yaşıyan ziyarətçilər narahat olmayacaq", - Bali qubernatoru açıqlamasında bildirib. Qubernator Vayan Koster, adadakı turizm bölgələrini ziyarət edənlərdən nikah şəhadətnaməsi tələb olunmayacağını bildirib.

Dünyanın əsas turistik yerləri kimi, Bali və COVİD-19 pandemiyası zamanı böyük iqtisadi tələtömlər yaşadı. Pandemiya səngidiyi üçün beynəlxalq səyahətçilər məşhur tətill adasına qayıdılar. Bali turizm rəsmiləri bildiriblər ki, ölkənin yeni cinayət məəcəlləsi əcnəbilərin ölkəyə səfərinin qarşısını ala və ölkənin global reputasiyasına xələf gətirə bilər. Səlahiyyətli daha əvvəl zina, nikahdan əvvəl birgə yaşama və dindən dönməyi qadağan edən yeni qanunun əcnəbilərə və turistlərə də şamil ediləcəyini açıqlamışdı. Bali və turizm İndoneziya iqtisadiyyatındakı əhəmiyyətini nəzərə alsaq, adadakı turistlərin yeni qanunlardan təsirlənməyəcəyini söyləmək səhv olmaz. Bununla belə, yüz milyonlarla indoneziyalı üçün faktlar narahatlıq doğurur.

Turan

Ürək emoji ilə qarşılıq verdi

Fransalı kikkoksçunun Hadisəyə yazdığı şərhlər diqqət çəkdi

Türkiyəli müğənni Hadisə sonuncu paylaşımına gələn şərhlərlə diqqət çəkib. Axşam.az xəbər verir ki, ifaçının axırncı paylaşdığı fotolara fransalı kikkoks üzrə çempion Siril Benzakenin şərhlər yazması olub. Maraqlı məqamlardan biri də Hadisənin şərhləri cavabsız qoymaması olub. Hətta müğənni onun fotosuna verdiyi reaksiyaya ürək emoji ilə qarşılıq verib.

Qeyd edək ki, Hadisə sentyabrın 30-da Mehmet Dinçarlar'dən boşanıb.

